

Marby UB

Ms. 375,32

Marking UB

Ms. 375,32

BIBLIOTHECA
MARBURG

Avete

mentis necadat in ruina flagitio. Accipiat
honestate nuptiarum. Quod autem apostoli defemur
volo quod iuniores nubere. Hoc idem dicitur. dici
potest. uolo iuniores uxores ducere. ut adu-
trūq. pertineat sexus. filios parere. patres et
matres familias esse. nulla occasione dare ad
uersario maledicti gratia. In nuptiis tamen bona
nuptialia diligant. plene fidei sacramentum. si
plene ut nascatur uirtus. uirtus etiam ut renascatur. fides.
Habet namque ad penam non renascatur ad uitam. si
des autem non quale sunt uirtutes etiam infideles ze-
lantes carne. Quis uirtus quilibet impius uult
adultera uxore. aut que mulier quilibet
impia uult adulterum uirum. Hoc conubium bo-
num naturale est quod carnale tamen. sine membro christi.
iugis adulterii iugis debet timere non sibi.
itaque sperare fidei premium. quoniam exhibet iu-
ri. Sacramentum uero. nec speret adulterati am-
tunt iugis. cordis castitatem custodiant. So-
lutum est. etiam sterile coniugium tenet uirtutem pie-
tatis. in spe secunditatis amissa. propter quod. fuit
ut computatur. in bono nuptialia laudet in quibus
pudenda concupiscentia. non est in nuptiis puden-
da. sed toleranda. non est ex naturali conubio ue-
niens bonum. sed ex antiquo peccati accidentia ma-
lum. Propter hanc igitur sit ut etiam de uisitis regiti-
mis nuptiis filio. de non filio de filio sibi gene-
rent. Quia tamen generant. si uia regenerationis se non
ex hoc generant quod filii dei sunt. sed ex quo adhuc
filii sibi. Dominica quippe sententia est. filii sibi hu-
i generant regenerationem. Ex quo itaque sumus filii dei. in uis
adhuc sibi huius exterior homo non corruptus. sibi lib.
ex hoc tamen filii sibi generant. nec filii dei non uisibile
regenerent sunt. sed ex quo sumus filii dei. in te
rior renouat de die in die. quoniam uis ipse ex-
terior plauacrum regenerationis sufficit sit.
in spe future incorruptionis accipit. propter
quod templum dei merito dicitur. Corpora uero in
quit apostoli repleti in uobis spe scilicet. que habe-
tis ad adoptionem in filiis. empti estis pretio ma-
gno. quod glorificatio dei in corpore uro. Hoc to-
tum non solum propter presentem sanctificationem. sed maxime

fides.

Sacram

De inui

sibilis.

uisibile

exempli

uisibile

exempli

uisibile

exempli

uisibile

exempli

propter illa spe dictum est. de qua idem alio loco dicitur.
et in os ipsi promittit habentes spe. et ipsi in no-
bis inceptis in gemis cum adoptione exspe-
ctantes redemptionem corporis nostri. Si igitur re-
demptio corporis nostri secundum apostolum expectat.
perfecto quod expectat. adhuc sperat. in dante
nec. Unde adiungit idem. Spe et salui facti
sumus. spes autem que uidetur non est spes. Quid uero ui-
detur quod sperat. Si autem quod non uidetur spera-
mus. patientiam expectamus. Et itaque plene quod ex-
spectamus. si per hoc quod toleramus carnales filii per-
pagant. absque igitur ut fideles homo cum audit ab
apostolo. diligere uxores uirorum. concupiscentia
carnis diligat in uxore. quoniam nec in seipso
debet diligere. audiens alterum apostolum. noli
lite diligere mundum nec ea que in mundo sunt
quicquid dilexerit mundum non est carnis. similis
lo. quod omnia que in mundo sunt. concupiscentia car-
nis. concupiscentia oculorum. ambitio scilicet.
que non est a patre. sed a mundo est. in unguis tra-
hibet concupiscentia est. Qui autem scierit uo-
luntatem dei. nec in carnis. sed in mundi. tene-
tenu. Ex hac igitur concupiscentia carnis quod nascitur in
mundo non deo nascitur. Deo autem nascitur. cum ex aqua
et spiritu renascitur. Huius concupiscentia carnis. rege-
neratio sola dimittit. que generatio trahit.
Ex quo igitur generatur et regeneratur. ut similis quod
in potestate aliter quod tractu est remittit. ut in quod di-
misi est in parente. trahat in plebe. in uis quod
modis sit. si tamen sit. hec inuisibilia in uisibili-
bus. incredibilia si tamen uera. ut haberent aliq-
uisibile exemplum. si in quibusdam arbutis diuina
pudentia percurauit. Cur uero non credamus propter hoc
esse institutum. ut ex olia nascatur oleaster. an
credendum non est. in aliqua re creata ad usus ho-
minum creatorem perdidisse in instituisse. quod ad ge-
neris humani ualere exemplum. Mirum est igitur que
admodum a peccati uinculo per gratiam liberati.
gignant tamen eodem uinculo obstrictos. quos
eodem in oporteat liberari. faciem in uis. et quod
latent scilicet oleaster. etiam in minimis. et scilicet in
quod in. credendum non est. ex parente. propter
inde sic gignit. et oleaster. sanctus.

Harby UB

Ms 375,32

BIOTHECA
MARBURG

Augustinus de nuptiis et concupiscentia lib. 1. cap. 16.

Avst

Augustinus de nuptiis et concupiscentia lib. 1. cap. 16. ex. 19. Aug. 1, 424-28

mentis nec cadat in uina flagitiorum. ut
honestate nuptiarum. Q. n. art. apls. d. femina
uolo q. iuniores nubere. Hoc i. det. trib. d. ei
pot. uolo iuniores uxores ducere. art. adu
trūq. p. teneat sexu. filios p. e. t. a. p. a. t. e. t.
matres familias ce. nulla occasione dare ad
uersario maledicti gra. in nuptiis tm bona
nuptialia diligant. p. l. f. d. e. s. a. c. r. a. m. u. s.
p. l. f. n. ut nascat tantu. ueru. etia. ut renascat. f. e. s.
t. nascit naq. ad p. n. n. renascit. adu. t. a. s. i.
d. e. s. aut. n. quale hnt ut se etia. infideles re
lantes carne. Quis u. ut q. m. l. b. e. r. i. m. p. i. u. s. u. l. t.
adultera uxore. aut que mulier quolibet
impia. uult adulteru. uiru. Hoc conubio bo
nu. naturale e. q. d. e. carnale tm. s. m. e. d. r. u. x. p. i.
augu. adulteriu. augu. debet timere n. sibi.
i. u. p. e. s. p. e. r. a. r. e. f. i. d. e. s. p. m. u. q. n. e. x. h. i. b. e. t. o. i. u.
g. i. a. c. r. a. m. u. u. q. n. e. t. s. p. e. r. e. t. a. d. u. l. t. e. r. a. t. i. a. m. i.
t. a. n. t. o. i. a. r. e. t. i. o. d. i. c. a. t. i. o. p. o. u. s. t. o. d. i. u. n. t. s. o. d. a. c. t. a.
t. u. e. n. g. e. n. t. i. s. d. e. o. i. q. u. i. t. r. a. n. s. i. t. u. r. p. i. e. t. u. n. t.
i. t. e. n. a. s. p. e. f. e. r. a. n. t. i. a. m. i. s. s. u. p. e. r. q. u. i. t. u. r.
t. e. n. a. s. p. e. f. e. r. a. n. t. i. a. m. i. s. s. u. p. e. r. q. u. i. t. u. r.
p. u. l. t. q. u. i. t. a. d. a. r. e. u. l. t. n. u. p. t. i. a. l. c. a. r. n. i. s. a. u. t.
p. u. d. e. n. d. a. c. o. n. c. u. p. i. s. c. e. n. t. i. a. n. e. u. n. i. u. p. t. i. u. s. p. u. d. e. n.
d. a. s. t. o. l. e. r. a. n. d. a. n. i. t. e. c. o. n. n. a. t. u. r. a. l. i. c. o. n. u. b. i. o. u. e.
n. i. e. n. s. b. o. n. u. s. e. x. a. n. t. i. q. u. o. p. e. c. c. a. t. i. a. c. c. i. d. e. n. t. i. a.
i. a. p. p. t. b. a. n. e. g. i. t. u. r. e. t. i. a. d. e. n. u. s. t. i. s. n. e. g. a. t. i.
m. i. s. n. u. p. t. i. u. s. f. i. l. i. o. d. i. n. f. i. l. i. d. i. f. i. l. i. s. e. l. i. g. e. n. e.
r. e. n. t. Q. u. i. a. i. h. u. g. e. n. e. r. a. n. t. s. i. l. i. a. r. e. g. e. n. e. r. a. t. i. s. e. n.
e. x. h. o. c. g. e. n. e. r. a. n. t. q. f. i. l. i. d. i. f. i. e. x. q. u. o. a. d. h. u. c.
f. i. l. i. s. e. l. i. B. o. m. i. n. i. c. a. q. u. i. p. e. s. e. m. e. n. t. i. a. e. f. i. l. i. s. e. l. i. h. u.
i. g. e. n. e. r. a. n. t. i. g. e. n. e. r. a. n. t. C. e. q. u. o. n. a. q. s. u. m. f. i. l. i. d. e. m. u.
a. d. h. u. c. s. e. l. i. h. u. e. x. t. e. r. i. o. r. h. o. m. o. n. r. c. o. r. r. u. p. t. i. s. i. b. i. l. b.
e. x. h. o. c. i. h. u. i. f. i. l. i. s. e. l. i. g. e. n. e. r. a. n. t. n. e. c. f. i. l. i. d. i. n. u. s. i. b. i. l. e.
r. e. g. e. n. e. r. e. n. t. f. i. l. i. u. t. s. e. x. q. u. o. s. u. m. f. i. l. i. d. i. f. i. n. t. e. e. x. p. l. i.
r. i. o. r. r. e. n. o. u. a. t. d. e. d. i. e. i. n. d. i. e. q. m. u. s. u. p. e. e. x.
t. e. r. i. o. r. p. l. a. u. a. c. t. u. r. e. g. e. n. e. r. a. t. i. o. n. i. s. s. i. f. i. c. a. t. s. i. r.
i. s. p. e. f. u. t. u. r. e. u. i. c. o. r. r. u. p. t. i. o. n. i. s. a. c. c. e. p. t. p. p. t.
q. n. e. m. p. l. u. d. i. m. e. r. c. o. d. r. c. o. r. p. o. r. a. u. r. a. i. n.
q. u. i. t. a. p. l. s. t. e. p. l. u. i. n. u. o. b. s. p. e. s. e. i. e. q. u. e. h. a. b. e.
n. i. s. a. d. o. i. n. e. s. t. i. s. u. r. a. e. m. p. t. i. u. s. e. s. t. i. s. p. r. i. o. m. a.
g. n. o. g. e. n. e. r. a. t. i. o. i. n. c. o. r. p. o. r. e. u. r. o. h. o. c. t. o.
t. u. n. s. e. l. i. p. p. t. p. i. e. n. t. e. s. e. i. s. u. r. a. t. i. o. n. e. s. i. m. a. x. i. m. e.

p. p. t. i. l. l. a. s. p. e. d. i. c. t. u. e. d. e. q. u. a. i. d. e. a. l. i. o. l. o. c. o. d. i.
t. i. n. o. s. q. u. i. p. a. r. t. i. a. l. h. a. b. e. n. t. e. s. s. p. e. i. n. p. l. a. n. n.
i. n. t. e. m. p. t. i. s. i. n. g. e. n. i. t. i. u. m. a. d. o. p. t. i. o. n. e. e. x. p. e.
c. t. a. n. t. e. s. r. e. d. i. p. t. i. o. n. e. c. o. r. p. o. r. i. s. n. r. i. s. g. r. e.
d. e. p. t. i. o. c. o. r. p. o. r. i. s. n. r. i. s. e. l. i. n. a. p. l. i. n. e. x. p. e. c. t. a. t.
p. i. e. c. t. o. q. u. i. e. x. p. e. c. t. a. t. a. d. h. u. c. s. p. e. r. a. t. i. n. d. u. t. e.
n. e. t. V. n. d. e. a. d. i. u. n. g. i. t. i. d. e. s. p. e. u. s. a. l. i. u. f. a. c. t. u.
s. u. m. s. p. e. s. a. u. t. q. u. e. u. i. d. e. t. u. n. e. s. p. e. s. Q. u. i. d. u. i.
d. e. t. q. s. q. d. s. p. e. r. a. t. S. i. a. u. t. q. n. u. i. d. e. m. s. p. e. r. a.
i. n. p. p. a. t. i. e. n. t. i. a. e. x. p. e. c. t. a. m. S. i. t. a. n. p. h. i. q. e. x.
s. p. e. c. t. a. m. s. p. h. o. e. q. u. i. t. o. l. e. r. a. n. t. c. a. r. n. a. l. e. s. f. i. l. i. i.
p. a. g. a. n. t. a. b. s. t. i. n. e. n. t. f. i. d. e. l. i. s. h. o. c. i. a. u. d. i. t. a. b.
a. p. l. o. d. i. l. i. g. e. r. e. t. i. x. o. r. e. s. u. r. g. s. c. u. p. i. s. c. e. n. t. i. a.
c. a. r. n. i. s. d. i. l. i. g. a. t. i. n. u. x. o. r. e. q. u. i. n. e. c. e. n. s. i. p. s. o.
d. e. b. e. t. d. i. l. i. g. e. r. e. a. u. d. i. e. n. s. a. l. t. e. r. u. m. a. p. l. i. n. n. o. l. i.
t. i. t. e. d. i. l. i. g. e. r. e. m. u. n. d. u. n. e. c. e. a. q. u. i. n. u. m. d. o. s. e.
q. u. i. s. q. u. i. d. u. l. e. x. e. r. i. t. m. u. n. d. u. s. i. n. e. c. a. r. n. a. l. i. s. i. n. t. i.
l. o. q. u. i. o. m. a. q. u. i. n. u. m. d. o. s. e. r. e. q. u. i. d. e. t. a. t. a. r.
m. i. e. c. u. p. i. s. c. e. n. t. i. a. o. c. u. l. o. s. q. u. i. n. u. l. t. i. s. e. l. i.
q. u. o. n. e. a. p. a. r. t. i. s. a. m. a. n. d. o. e. s. i. n. a. m. a. n. d. o. s. t. r. a.
s. i. b. i. t. c. u. p. i. s. c. e. n. t. i. a. e. s. t. Q. u. i. a. u. t. f. i. c. i. t. u. o.
l. u. n. t. a. t. e. d. o. s. i. n. e. t. i. n. e. t. a. d. i. n. e. m. e. r. e. n. t.
i. n. u. C. e. h. a. c. s. c. u. p. i. s. c. e. n. t. i. a. e. s. t. i. n. e. t. a. d. i. n. e. m. e. r. e. n. t.
m. u. n. d. o. n. d. o. n. a. s. c. i. t. s. o. a. u. t. n. a. s. c. i. t. e. x. a. q. u.
i. s. p. u. r. e. n. a. s. c. i. t. H. u. i. s. c. o. n. s. p. e. r. a. n. t. i. a. r. e. a. n. t. r. e. g. e.
n. e. r. a. t. i. o. s. e. l. i. a. n. t. i. q. u. e. g. e. n. e. r. a. n. t. i. t. r. a. h. i. t.
e. r. g. o. q. u. i. g. e. n. e. r. a. t. i. o. e. r. e. g. e. n. e. r. a. t. i. o. e. s. t. i. n. e. t. a. d. i. n. e. m. e. r. e. n. t.
i. n. p. o. t. e. a. u. t. q. u. i. t. r. a. c. t. u. e. r. e. m. i. n. i. s. t. r. a. t. i. o. n. e. d. i.
n. e. s. s. i. e. i. n. p. a. r. t. i. e. t. r. a. h. a. t. i. n. p. e. c. c. a. t. i. o. n. e. d. e.
m. o. d. i. s. f. i. r. s. i. m. f. i. r. h. e. c. i. n. u. s. i. b. i. l. i. a. n. t. i. s. e. l. i.
b. i. n. c. r. e. d. i. b. i. l. i. a. s. i. m. u. e. r. a. u. t. h. a. b. e. r. e. n. t. a. l. i. q.
u. i. s. i. b. i. l. e. e. x. e. p. l. u. s. i. n. q. u. i. b. d. a. a. r. b. u. s. t. i. s. i. n. u. a.
p. u. d. e. n. t. i. a. p. e. u. r. a. n. t. C. i. r. u. n. q. u. e. d. a. m. p. p. t. b.
e. i. n. s. t. i. t. u. t. u. u. i. n. e. x. o. l. u. a. n. a. s. c. i. t. o. l. e. a. s. t. e. r. a. n.
c. r. e. d. e. n. d. u. n. e. u. a. l. i. q. u. a. r. e. c. r. e. a. t. a. a. d. o. s. u. s. h. o.
m. i. n. u. c. r. e. a. t. o. r. e. p. u. d. i. s. e. u. n. i. t. i. s. i. s. e. q. u. i. a. d. g. e.
n. e. r. i. s. h. u. m. a. n. i. u. a. l. o. r. e. t. e. x. e. p. l. u. s. i. n. t. e. q. u. e.
a. d. m. o. d. u. a. p. e. c. c. a. t. i. u. n. i. c. u. l. o. p. g. r. a. m. h. u. i. c. a. n. t.
g. i. g. n. a. n. t. t. m. e. o. d. e. u. n. i. c. u. l. o. o. b. s. t. r. i. c. t. e. s. q. u. o. s.
e. o. d. e. i. n. o. p. o. r. t. e. a. t. l. i. b. e. r. a. n. t. f. i. t. e. n. i. m. u. s. e. l. i. q.
l. a. t. e. n. t. s. e. t. o. l. e. a. s. t. o. r. e. t. a. n. t. i. n. e. m. i. n. i. b. e. t. e. c. o. n. n. a.
t. u. d. o. i. s. i. n. e. r. e. d. e. r. e. n. t. e. x. p. e. r. i. e. n. t. i. a. s. a. p. p. t.
p. i. n. d. e. s. i. c. g. i. g. n. u. t. u. e. r. o. l. e. n. t. i. s. s. a. n. i. n. e. o. l.

Mo 375, 32

Ans - ?

S. Augustinus de nuptiis et concup. I, cp. 13 (15) med - cp 16 (18) ex (Magn. August. - X, p. 422-24.

[illegible]

Vnaquequiduo sunt habeat. ac si infirmum non

A

natio. Podagra greci aretentione
 pedum dicunt nominata. & aspera
 li dolore. siquidem omne qd in
 mite fuerit. abusiue agreste uoca
 mus. Arte titus morbus. ab articu
 lorum passione uocabulum sup
 fit. Cauculus petta ē. que inuesti
 ca fit. unde & nomen accepit. gign
 nitur; ^{enlo} ex materia flegmatica. Stran
 guis dicta ē. qd stringat urma
 rum difficultatem. Saturiasis iugis
 desiderium uentris. cum extensio
 ne naturalium locorum. dicta passio
 asatris. Diarrha. iugis uen tris cur
 sus. sine uomitu. Disinteria. diuisione
 continuationis. idē ulceratio in
 testini. dis enim diuisione. interia
 intestina. fit autem ante cedente
 fluore. quem greci diarrhā uocant
 Lienteria dicta ē. qd cibum tāquā
 plineam intestinis nullis obscurantib
 faciat plabi. Colica passio. nomen
 sumpsit ab intestino quem greci
 colum appellant. Ragadie dicunt
 eo qd fissure sint. rugis collectis
 circa orificium. hec & emorhade
 asanguinis fluore. dicte. greci
 enim sanguinē emath uocant.
 De morbis qui in superficie cutis
 uidentur. V. viii.
 Alopecia ē. capillox fluor circum

Nürnberg.
 Stadtbibl.
 Cent. III 23
 f. 44v

Nürnberg, Stadtbibl.
Cent. II, 23
fol. 44^v

antib. argumentum dicitur: quan-
am rē aliquid inuitabiliter
tur: ut uirgilius. Non ea uis
tanta superbia uictis. Ab
dentibus argumentum ē. quando
ex his que prius gesta sūt cōpban-
cicero p̄milone. cum non du-
nt aperire quid cogitauerit. uos
dubitare. quid fecerit.
antib. argumentū ē. quando
qd obicitur aliqua contrarieta-
truitur: ut cicero. Is igit nō
a periculo liberatus. sed honore
limo ditatus. domitē interficere
fecit. A coniugatis argumentū ē. cū
p̄babiliter ostenditur quid sit
quaq̄ uenturum. ut uirgilius. nos
int. nihil adfore credunt. quin
in hesperiam sua subiuga mittat.
argumentū ē. quando cōsuetudi-
simuni. res queq̄ tractatur ut
ntius. Ego nō nihil ueritus sum
um abste cauere ne faceres. qd
us seruoꝝ solet. dolis. ut me de-
res. Ab effectis argumentum est.
ex his que facta sunt aliquid ap-
ur. ut uirgilius. degeneres ani-
timor arguit. A cōparatione ar-
gumentum. quando p̄locutionē & cō-
pōnē p̄sonarū. siue causarū. sen-

Nürnberg. Stadtbibl.

Cent. III 23

f. 26^v

Nürnberg, Stadtbibl.

Cent. III, 23

fol. 26^v

Salvia. enula quā rustici alam uocant.
radice aromatica odoris sumi cū leui a
erimonia. Menta huius genera sex.

INCIPIT LIBER OCTAVS DE CIOMYS.

- i. **D**ebellis & triumphis.
- ii. **D**anstrumetis bellicis.
- iii. **D**espectaculis.
- iiii. **D**eludo certensii.
- v. **D**eludo scenico.
- vi. **D**eludo gladiatorio.
- vii. **D**elalea.
- viii. **D**elapila.

Nota q' qdlibz
istorū caplorū
hic signatorū
subdundi in
spēciales titlos
qui i lotis suis
positi sunt

Primus bella intulit ninus assiriorū rex.
ipse enī himb. suis nequaquā contentus.
humane societatis sedus intrūpens. & exer
citus ducere. aliena uastare. liberos poplā.
aut trucidare aut subicere cepit uniuers
sq' asiā usq' adlubie fines noua seruitute
pdomuit.

Bine & iā studuit orbis inmutuo sanguine
alterna grassare cede.

Quatuor autē sunt genera bellox. idē
iustū & iniustū. ciuile & plusq' ciuile.

Iustū bellū ē. qd' impdicto geritur dereb
repetitis aut ppulsandoz hostiū causa.

Iniustū bellū ē qd' defurore non delegiti
ma ratione initur. de quo inrepublica cicero
dicit. Illa iniusta bella sunt que sunt sine
causa suscepta. Nā extra ulciscendi aut p

cesare. & pompeiu quando gerit
dimicauerit inuice. Siquidē nūq' p
frater cum fratre dimicauit. & p
uersus filiū arma portauit. Locutus
infratrum ceciderit pma fuit et in
ceruē cesa parentis cedere.

Bella itaq' dicuntur. interna ciuilia
seruilia. socialia. pirata.

Nā piratica sunt. sparsa latronū p
mioparonib. leuib. & fugant. non lūc
nauib. cōmeatus. sed & iā mēdē p
uastantib. qd' primū genus pompeii
multā uastationē quā terra marq' in
egerat mira celeritate comprē
pauit. Sicut autē bellū uocatur qd' in
hostes agitur. ita tumultus. qd' in
dicatione concitatur. Nā sedes dē

ciuium dicta. qd' scorsum alii addit
alii estimant diffensionē. quā
quā greci diastasi uocant. quā
differat. utrūq' cetero docet. In
inquit eē bellū ut tumultus ē.

Tumultus autē sine bello ē. qd' in
p

Quidē enī aliud tumultus. nō p
tanta. ut maior timor eratur. mē
iā dictus tumultus. quā timor nō

Grauius autē tumultus quā bellū ē
bello uocationes ualent. mēdē nō

Differt autē bellū. pugna & p

Nürnberg, Stadtbibl.
Cent. III, 23
fol. 169^v

ne & uniuscuiusque. Alter alterius onera portate. & sic ad
implebitis legem xpi. Nam si quis existimat se aliquid esse cu
tribul sit. ipse se seducit. Opus autem suum pber unusquisque & sic
in semet ipso tantum gloriam habebit. & non in altero. Unusquisque
onus suum portabit. Communiceat autem his qui catechizantur ut
ei quis catechizat in omnibus bonis. Noli errare. dñs non tri
duat. Que enim seminauerit homo. hec & metet. Unquisemi
nat in carne sua. de carne & metet corruptione. Qui autem se
minat in spū. de spū metet uitā eterna. Bonū autem facientes.
non deficiamus. Tempore enim suo metemus. non deficiemus.
Ergo. dum tempus habemus. operemur bonū ad omnes. Max
ime autem. ad domesticos fidei.

In illo tempore. Dixit ihc discipulis suis. Nemo potest dubb.
dominus seruire. Aut enim unū odio habebit. & alterū diliget.
aut unū sustinebit. & alterū contempnet. Non potestis

Handwritten notes in a later script, possibly 16th or 17th century, including the word 'Ludic' and other illegible cursive text.

Anja Freckmann
Höhenweg 7, App. 29
35041 Marburg

Marburg, den 24.08.1999

☎ 06421/3 62 16

Herrn
Prof. Dr. H. Hoffmann
Willigstieg 6

37085 Göttingen

Sehr geehrter Herr Prof. Hoffmann,

wie gewünscht sende ich Ihnen eine Kopie des Vorsatzblattes aus der ehemals Breitenauer Handschrift mit der Signatur Hs. 16, heute: Paderborn, Erzbischöfl. Diözesanmuseum und Domschatzkammer, zu. Der Einband der Handschrift wurde im 15. Jahrhundert in der Breitenauer Buchbinderwerkstatt angefertigt. Nach Einführung der Reformation in der Landgrafschaft Hessen kam die Handschrift nach Bursfelde.

Außerdem habe ich in meinen Aufzeichnungen die Provenienz des Marburger Sammelbandes XIX eB 1475#, der insgesamt drei Inkunabeln enthält, überprüft. Seine Zugehörigkeit zur Corveyer Bibliothek wird durch folgende Hinweise bestätigt:

1. Unter dem Kolophon der dritten Inkunabel (enthält: Stella clericorum; Deventer: Richard Pafraet, 1517) befindet sich von einer zeitgenössischen Hand folgender Schenkungseintrag:
*His placet donis Stephano Vitoque patronis
Hinricus Horchkens quibus ipse volumen id offert
Per quod detur ei locus eterne requiei.
Lector dic Amen et supplex funde precamen.*
2. Der Einband enthält am unteren Drittel des Buchrückens den für den Corveyer Bestand charakteristischen blauen Kalkanstrich mit der Corveyer Signatur G 98.

Die Blindstempel des Ledereinbandes konnte ich nach der Schwenke-Sammlung nicht bestimmen. Ob dieser Einband in Corvey angefertigt worden ist, läßt sich aufgrund der fehlenden Untersuchungen zur Corveyer Buchbinderwerkstatt um 1500 (noch) nicht feststellen.

Mit freundlichen Grüßen

Anja Freckmann

(Anja Freckmann)

nos uerbo ueritatis. ut simus inuicem aliqd creature eius. Scitis.
autē frs mei dilectissimi. sit autē omnis homo uelox ad audi
endū. tardus autē adloquendū. & tardus ad irā. Ita enim iuri.
iustitia dī non operat. Pp̄ qđ abicientes omnē immundiciā.
& habundanciā malicie. Inmansuetudine suscipite insitū
uerbū. qđ potest saluare. animas. ur̄as. Sedm̄ Ioh̄nē

Sedm̄ Ioh̄

In illo tempore. Dixit ih̄c discipulis suis. Vado ad eum qui me
misit. & nemo ex uobis interrogat me quō uadis. Sed quia
hec locutus sū uobis. tristitia impleuit cor ur̄m. Sed ego ueri
tate dico uobis. Expedit uobis. ut ego uadā. Si enī non abiero.
paraclytus non ueniet ad uos. Si autē abiero. mittā eū ad uos.
Et cū uenerit. ille arguet mundū de peccato. & de iustitia
& de iudicio. De peccato quidē. quia non credunt in me.
Iustitia uero. quia ad patrem uado. & iam non uideas me.
Iudicio autē. quia princeps mundi huius iudicabitur.

intelligentia. ut possimus uir-
tutibus animi entescere. Sed
& multa alia de hoc uiro scilicet
homo dei appellatus narratione
nobis fidelissima commendauit.
que cuncta conscribere et lon-
gum uidetur. & per magnitu-
dine sui nonnullis fortasse
audientium iuxta credibile.

De sancti Pafnutii. VII

101. MVS & monasterium
sancti pafnutii hominis dei. qui
nominatissimus in illis locis
anachoretis. & ultimam habita-
tor fuerat deserti. in regione
heracleis splendide. apud the-
baidis urbes. De hoc ergo fide-
lissima patrum narratione
comperimus. quod cum fuisset
uite angelice quodam tempore
orauerit dominum. ut sibi ostende-
ret. cuius corporum simul haberet.
Assistens uero angelus. respondit
ei. quod simul esset symphonico
cuiusdam. qui in uico illo
cantandi arte uictum que-
reret. Tum ille ob stupefactus
nouitate responsi. cum omni
preparatione pergens ad uicium.
perquirat hominem. Et cum in-
uenisset. studiosissime percon-

tatur ab eo. quid nam sancti &
religiosi opis gestum sit ei. omnisque
actus eius curiosius discuit.
At ille respondit quod reserat.
se esse indignissimum uite homi-
nam peccatorem. atque ante
non multum temporis ex la-
trone ad istud quod nunc
exercere uidetur sedum
artificium deuolutum. Pas-
nutius eo magis instabat.
requirens. siquid ei forte
uel inter latrocinia per ope-
ris fuisset admissum. Nihil
inquit mihi conscius sum boni.
hoc tamen scio quod cum
inter latrones essem. capta
est aliquando a nobis uirgo
deo consecrata. Huius cum
ceteri collega mei latrones
cuperent eripere pudorem.
obieci me in medium & eri-
piui de contaminatione la-
tronum. & nocte deducens
eam usque ad uicium domus sue
restitui intactam. Alio quoque
tempore. inueni mulierem
honeste forme in heremo
oberrantem. Hec cum interro-
garetur. amen. unde. uel
cur. ait quomodo in hoc

et canibus undiq: corrosus. Ille
ille ut uidit ingemuit et licet
mas fudit. sed non ut ex corde.
neq: ita uberes. que possent sti-
mulari ignis exanquere. Ve-
runtam sunt cibum. sed neq:
quantu noleb. neq: quantu
solebat. Cumq: interim cogita-
tiones cum tanqua cohors tur-
banica undiq: circū uallarent.
et omī ex parte incum tela la-
cilarerentur. ac uinctū capti-
uumq: cū ad seculū retraher-
ent. exurgens ergo cōpit it-
agere nocte pheremū. et ten-
dere ad ciuitatē. Sed ubi dies
factus ē. cūtas quidē longe
adhuc aberat. ipse uero cum
rapidissimo estu coqueretur.
et fatigaretur. pheremū undiq:
uersum considerare oculis cept.
et requirere. sicubi eet in uici-
no monasterium. Et cum con-
spexisset frīm quorundā cellu-
lam tendebat illuc. ut apud
eos requiesceret. Quē ubi ad-
eē senserunt serui dī. conti-
nus percurrunt in obuiam.
uelut angīm dī exipientē
adorant. pedes lauant. ad-
nationē mutant. mensam

ponunt. atq: omīa
minū ^{man-} mar-
plent caritatis offi-
tām ubi refect. et
requieuit. ex mo-
aberrantissimo et
simo patre experi-
peli ficationis ex-
monita salutis in-
interrogare quod
quis diaboli laqu-
effugere. ac si qua-
iniecisset animo
quomodo de pellic-
abici. Tunc ille cōpulsus
monita frīb: datur & salutis
cos uiam docere. ac de insi-
dijs demonū quas seruis
dī intendunt facere sermo-
nē. Illos quidē plene. & suf-
ficientē edocuit. sibi u stimuli-
los compunctionis incendit.
et in semet ipsū regressus. ut.
Quomodo q: alios moneo &
ipse decipior. Aut quom-
alios corrigo. qui me ipsū
non emendo. Ac q: miser-
Facto ipse prior. que facit
alios docet. Cumq: huiusce-
modi increpationib: uteret.
aduersus semet ipsum. & in

KOPIE VON MS. 36
BIBLIOTHEK MARBURG.
AUSWERTUNG, VERVIELFÄLTIGUNG UND VERÖFFENT-
LICHUNG NUR NACH RÜCKSPRACHE (ANSCHRIFT:
WILHELM-RÖPKE-STRASSE 4, D 3550 MARBURG)

1853 36

for. I^v

cf. Loest, Stadtarch., Fragen. im Augustum Cn.1.

Refini Aquileianis Presbyter

Heptameron Monachorum

Cap. 3. De sancto Joanne

PL 21 Sp. 402 D - 403 B

ALFRED-EDRKE-STRAßE 4 · D 3200 WARBURG
TICHOE NUR NACH RICHTSCHRITTE (FRIEDRICH)
VERARBEITUNG: VERGLEICHUNG UND VERGLEICH-
BIBLIOTHEK WARBURG
KOLLE 404 1/2 ······ DER UNIVERSITÄT
36

circum euntē iustitiae etiam
 alios fr̄s. & edificare eos in
 uerbo & doctrina dñi. Domi
 nico autē die ad eundē semp
 reuertebatur locū. sicut in
 sacramentis gr̄a reliquis ū
 diebus. etiam opus manuum
 faciebat. & operabatur unumq.
 cingula palmariū & solus texens.
 ut in illis locis habere mos ē.
 Quodam uero tempore clau
 dus aliquis ire ad ipsū uolu
 it. ut ab ipso curaret. Conta
 git autē ut animal quo usu
 rus erat. cingulū manibus
 hominis dī factum haberet.
 Cum q̄ imponeret ille clau
 dus sup uimentū. statim
 ut contingeret pedes eius
 illud cingulum sanus ef
 factus ē. Sed & quib; cūq;
 egris benedictū panē misit.
 statim ut ex eo pceperunt.
 sanati sunt. Et alias multa
 uirtutes atq; sanitates. p
 eum dñs impleuit. Habuit
 autē & hanc grām sup om̄s
 patres & ceteros homines.
 ut unus cuiusq; fr̄m de
 uicinis monasteriis conu
 satio ei reuelaretur. ita ut

scriberet ad patres ipsorū & com
 moneret. quia ille & ille segnit
 agunt. nec rectū in timore dñi
 ppositum ger. Ille ū & ille
 infide & animi uirtute pfici
 unt. Sed & ad ipsos fr̄s scribe
 bat. aliis quidē quod multū
 tediosi erāt erga fr̄s. et pusillo
 animo erga patientiā alius
 ū quod bene constant. & sol
 licite agerent & sufficienter
 consolarent fr̄s. & quid huius
 meriti puitutib; quid uero
 illi correptionis immineret
 ad domino pignatū p̄dicabit.
 Et ita eorū qui absentes erant
 actus & causas & merita &
 negligentias describat.
 ut audientes hi de quib; dice
 batur. conscientia conuicta
 negare non possent. Docet
 autē om̄s. ut auisibilibus
 rebus & corporis animos
 ad inuisibilia & incorporea
 transsisterent. Tempē enim in
 quit. ut ad huiusmodi studia
 transeam. Neq; cū semp in
 fantes eē debeamus. sed aliquā
 do iam ad spūalia & altiori
 conscendere. & unūq; sensus
 capere atq; pfectiore subire

25. 11. 1911

PL. 21

Rufini Aquileionensis Presbyteri

Historia Monachorum

Cap. XV

De Apellen Presbytero et Joanne

Sp. 434 C - 435 B

Marb. UB.

Ms. 36

intelligentia. ut possimus uirtutibus animi eutescere. Sed & multa alia de hoc uiro scilicet homo dei appelles narratione nobis fidelissima comendauit. que cuncta conscribere et longum uidetur. & per magnitudine sui nonnullis fortasse audientium uix credibile.

De scō pasnuto. vii

India vs & monasterium scilicet pasnuto hominis dei. qui nominatissimus in illis locis anachoretas & ultimū habitator fuerat deserti in regione heracleis splendide apud thebaidis urbes. De hoc ergo fidelissima patrum narratione comperimus. quod cum fuisset uite angelice quodā tempore orauerit dñm. ut sibi ostenderet. cuiuscorū simul haberet. Assistens ei angelus respondit ei. quod similis esset symphoniaco cuidam qui in uico illo cantandi arte uictum quaereret. Tum ille obstupefactus nomine responsi. cum omni prope ratione pergens ad uicū. perquirat hominē. Et cum inuenisset. studiosissime percon-

tatur ab eo. quid nā scilicet & religiosi opis gestū sit ei. omni actus ei curiosius discutat. At ille respondit quod res erat. se esse indignissimū uite hominem peccatorem. atque ante non multū temporis ex latrone ad istud quod nunc exercere uidetur sedum artificium deuolutū. Pasnuto uero magis instabat. requirens. siquid ei forte uel inter latrocinia per opus fuisset admissum. Nihil inquit mihi conscia fuisse boni. hoc tamen scio quod cum inter latrones essem. capta est aliquando a nobis uirgo deo consecrata. Huius cum ceteri collegae mei latrones cuperent eripere pudorem obieci me in medium & eripui de contaminatione latronum. & nocte deducen- tam usque ad uicū domus restituui intactam. Alio quo tempore. inueni mulierem honeste forme in heremo oborantē. Hec cum interrogaretur amē. unde uel cur. ait quomodo in hoc

PL. 27

Sp. 435 B - Sp. 436 A

Refines, H. monachorum c. ^{15 f.} ~~16 f.~~

UB. Narb. Ms. 36, fol. II^{2v}

induzt ruffit in florigero
tmy opulente

ne uindicta ruffit
pauit uoluptas
2 quidam fidei d'olympo

bus Robertum h'lym' d'ue

Manuscriptus.

Ms. 36

f. iii^r

et intra archana cogitationū
suarū foedus cum falsa uo
luptate componit. Inclinat
stultis latera sua. & efficit
sicut equus & mulus quib;
non ē intellectus. Atq; ubi
obscenos iam conabatur in
ir complexus. illa ululatu
terrorum dux uocis emittit.
umbra ut erat tenuis. pman
amplectentis clabatur. ipsū
quoq; dedecoris mētib;
auas sectantē. cū fedissima
irrisione deseruit. Tunc pre
terita multitudo demonū
maere adhuc ipsum specta
culum congregata clamore
ingenti cum cachinno exp
bationis elati dicebant.
O monache. qui te usq; ad
celum extollebas. quomodo
demersus es usq; ad infernū.
Disce ergo. quia qui se extol
lit humiliabitur. Tunc ille
uelit amens. effectus decep
tionis sue pudorē n̄ ferens.
quauis de semetipso decipi
tur. quā fuerat ad demoni
bus ante deceptus. Cum enī
dehuerit reparare semetip
sum. & renouare certamen.

ac satisfactionis sue lacrimis
& humilitatis fructib; prio
ris elationis culpam delere.
hoc miser non fecit. sed despe
rans semetipsū. sicut ap̄s dix
tradidit se omī impudiciē &
iniquitati. Regressus ē enim
ad uitā seculare. p̄da doemo
nim factus. Refugit namq;
a conspectu omīū scōrum.
ne quis posset eum salutarib;
montis de p̄cipitiis reuocari.
Si enī reddere semetipsum
priori uitē & abstinentiē
uoluisset. recuperasset sine du
bio. et locum & grām suā.
Deniq; audite quid et de alio
gestum sit. similiter quidē tēp
tato. sed non simili exitu tēp
tationis effuso.

FVIT quidam uir in hac
proxima ciuitate uitā tur
pissimā pomē facinus ducen
ta ut opinatissimus inflag. ar
habere tur. Hic aliquando di
miseratione compunctus ad pe
nitentiā uertitur. & uia sepul
chrum se quoddā concludens.
priorū scelerum pollutiones
lacrimarū fontibus diluebat.
diebus ac noctib; in faciem p̄stru.

Sp. 399 C - Sp. 400 B

Ref. Hm. monadom c. 1

et nec allevare quidē ausus
oculos. ad celum neq; uocem
emittere et nomen dī nomina
re. sed in solis gemitib; & fletu
bus p̄durabit. & tanquam
uiuens sepult; de inferno iā
quodāmodo mugitū cordis.
gemitūq; retinebat. Cumq;
in his dī posito septimana unda
transisset. noctu ueniunt ad
eum demones in sepulchro.
clamantes & dicentes. Quid
ē qd̄ agis. o impurissime. et
flagitiosissime. Postea quā
omī spurcitia omīq; impuri
tate saturatus es. nunc nob̄
castus et religiosus p̄cedis. Et
postea quā consenuisti in cele
ribus. nec iam sufficiunt uirē
ad facinora. nunc xpianus
uideri uis. & pudic; & penitēs.
quasi uero alius tibi iam ull;
possit dari locus in malis sta
to. nisi ille qui tibi nobiscū
debetur. Unus ex nobis es. ali
ud cē iam non potēs. Redi ma
gis ad nos redi. & quod sup̄
tibi temp; in p̄fruenda nolup
tate non p̄das. Preparam; tibi
affluentes dilicias. p̄param;
tibi sortum; nobilissimū. &

cuncta. al; que florent tibi
possunt reparare gratissime
iuuentutis. Quid temet ipsū
ilans et in anib; affligis cru
ciatib; Quid temet ipsum
ante temp; supplicis iradis.
Quid enī aliud cēs passurus
in inferno. nisi hoc quod nūc
tibi metipsi consciscis. Nūc
pena delectat. exspecta pau
lum. et inuenies paratam.
Hunc interim frūcere mune
ribus nr̄is. que dulcia semp;
& grata duxisti. Hec & huius
modi plura expr̄antibus
eis. ille iacebat immobilis.
nec audire quidē suū con
uertens ad eos. nec ullum
poenitus sermonē respon
dens. Cumq; illi sepius eadē
repererent. & alia diriora.
nec ille omnino moueretur.
infurorē plapsi demones.
ubi uiderunt uerba sua con
temni. uerbenb; eum corru
cere aggressi sunt. & multas
eum supplicis excruciatū
seu uiuū reliquerunt. Hec
tamen intot. tantisq; cruci
atibus mouere satē potuit
de loco in quo orationis cau

mentis p̄mittere. Sc
mūta mea. ut nem
miseram. Iudiciū
pud me. neminē
salsissimū. r̄uē
corū. stultū. Hec
mibi uirē in h̄itū
nūc h̄itū. sū
ens aut̄ beat; pas
cus exesulatus. h
cum dicis. Benedi
ex syon. ut uideas q
sunt in iherusalem.
bene hoc. & conueni
plēti. illud ubi de
benetū omīum sūm
omīum cuncta. ip
siquis. si sapient
necis scientie inqu
am. ad quos n. de
neunt. nisi ab nocte
ipsum & uolū. cru
& sapientis xp̄m. At
audisti h̄c. nihil m
nec emīno aliquid
sua erubescit. sicut
p̄teris amipsi. ad
Cūq; uenissent ad
nos. quā ad trans m
tū. namq; pat
p̄perit in uirē s̄cū

UB Marburg,
Ms. 36

Rufini Aquileionensis Presbyteri

Historia Monasterium

Cap I

De Sancto Joanne

PL 21 Sp. 400 8-D

oculos ad celum neq; uocem
emittere et nomen di nomina
re sed in solis gemitib; & fletu
bus perdurabat. & tanquam
uiuens sepult; de inferno iam
quod modo mugitu cordis
gemituq; reddebat. Cumq;
in his deposita septimana una
transisset noctu ueniunt ad
eum doemones in sepulchro
clamantes & dicentes. Quid
e qd agis. o impurissime. et
flagitiosissime. Ioste qua
omni spurcitia omiq; impuri
tate saturatus es. nunc nob
custus & religiosus pcedis. Et
postea qua consenuisti in cele
stibus. nec iam sufficiunt uire
ad facinora. nunc xpianus
uideri uis. & pudic; & penites.
quasi uero aliis tibi iam ullis
possit dari locus in malis sita
to. nisi ille qui tibi nobiscu
debetur. Unus ex nobis es. ali
ud ee iam non potes. Redi ma
gis ad nos redi. & quod super
tibi temp; in pfruenda uolup
tate non pdas. Preparam; tibi
effluentes delicias. pparam;
tibi secretum nobilissimu. &

possunt reparare gratissime
iuuentutis. Quid temet ipsu
manus et manib; affligis cri
ciatib; Quid temet ipsum
ante temp; supplicis tradis.
Quid eni aliud es passurus
in inferno. nisi hoc quod ne
tibi metipsi consciscis. Ne
pena delectet. expecta pau
lum. et inuenies paratam.
Hunc interim fructe mune
ribus nris. que dulcia semp
& grata duxisti. Hec & huius
modi plura exprauntibus
eis. ille iacebat immobilis.
nec auditu quide suu con
uertens ad eos. nec ullum
poenitus sermonem respon
dens. Cumq; illi sepius eade
repererent. & alia diriora.
nec ille omnino moueretur.
in furorē plapsi doemones
ubi uiderunt uerba sua con
temni. uerberib; eum consi
cere aggressi sunt. & multis
eum supplicis excruciatu
sepius uiuū reliquerunt. Ne
tamen intoret. tantisq; ciuita
tibus mouere saltem potum
de loco in quo orationis cau

imici mea. in nemine cau
erunt. Indicu si fides
pud me. nemine conq; qui
saldissimone; ruere ut inam
corilia studui. Hec interim
mibi uir instructio. do do
nante lucinus fuit. Audi
ens aut; beat; pasnatus. cap
tus exosculatus. benedixit
eum dicens. Benedixit te dōs
ex syon. ut uideas que bona
sunt in iherusalem. Quia q
bene lux & conuenient; im
pleti. illud tibi de e. quod
benetū omium sumū ē. ut
omnibus cuncta. ipsi uia
sequaris di sapientia & si er
ueris scientie iniquitas ehs
aut; qd. ad qd n. d. potes
uenire. nisi ab neq; temet
ipsum & uillas. cruce tua
& sequaris xpm. At ille cum
audisset ha. nihil moratus
nec omnino aliquid in domo
sua erubuit. in seuit ē uirū.
pateris amip; ad desertū.
Cumq; uenissent ad iherosolimam.
nus. qua ad transme. in du
itque natio. pasnatus
pcepit in uire secu pchib;

psunda habebatur altitudo.
transierunt q; partē flū. tra
it. aqua eis uix ad laterē pue
niret. Vbi uenerunt. ad de
sertum. collegit hominem
pasnatus in cellula quanda
hauit. pcul a suo monasterio
positam. & conuersionis
spūalis ordinē tradidit. p
fictiorumq; studiorū exerci
tia docet. scientie quoq; se
cretior. se conecedit. Cum
uero cum monib; instruxis
set. sonet ipsum denuo maio
ribus exercitiis dedit. Exigu
os priores deputans labores
quib; conferri poterit qui
sibi uidebatur. actibus occu
pāt; hoc eni sibi dicebat. Si
isti qui sunt in seclō tantū boni
operis faciunt. quanto nos
studere debemus plus. uel
implus. in abstinentie labore
eos. uire cedere. Tempore aut;
aliquando in his transacto.
et ad scientie pfectionē pducto.
cum quē pfectum iam in ope
ribus. assumptat. quādi die
pasnatus sedens in cellula sua.
uidit. unia ē uirū. ang; cho

Marb. UB

Ms. 36

fol. III v +
IV r

4

1000-36

6. 12. m. 9. 11.

2. 8. 1. 11. 14

16. 14. 1. 11. 14

11. 1. 11. 14

celle Seite (Leide Spalten) Historia Monachorum

De Papamutis Cap. XVI

Nijne PL 21

Sp. 437 D - 438 B

Parag. 12

Th. 51

serafimorum uirum
vultu x. autum
uirtute

uirtutem
descendi siqu
& panis quer
nullotē pore
dedit illis

ostendatur
magistris
libus. sed in
uia. neq; u
neq; duas

regnu di
oncessa ap
predicatio

domo effudit eloqu
suam. hinc pfa
passum de am
remanente qm
ne abscon. vme
sacerd. abiactio
conubine amio et
boni qui fuerit
ga amio. et or
pro uidentem p
ant expositum
ad hanc de pto
imitate babilon
vidit m. helin
Sed quia aplos
sto edoct. et illu
hinc psalmi de
telligenda. q p
m probat xpi
m epta ad hebe
de m. stlm sth
tu dñe m. pmo
et opa manu
pbiu tu aut p
probato q sunt
probando ali
bedut fident ex
ex m. stro mteit
m epta ad vme
io exquo apte
psalmi xpi et
luz de xpo et
aliqui exponit
su lora pti per
ne xpi aduent
tituli. Quano
h ad amiactu

Ältere signatur bei
hermann: D 14.
Hs. Saec. XV.
im vorderen Juncen-
deckel 4, im hin-
teren Juncendeckel
4 Pergamentfrag.
einer 17. Hs.

18

Nach UB

Ms. 51

Innen deckel von

forū.
lofactorū. fūlemq;
enoua facerent.

ua

eretur. Nam iuxta
in signū sunt. non fide
Nihil tulerat in
cunā.

quoniam

in

12. 04. 1951

Nachg. UB

Ms. 51

Antiken Spiegel

[illegible]

maius ut preloretur dies et illuminare minus ut preloret noctem. et cetera
et posuit eas dies infirmamento caeli ut lucerent super terram et pre
eunt dies ac noctes et diuiderent lucem ac tenebras. Et uidit deus quod
esset bonum et factum est uespere et mane. dies quartus. Dixit etiam
deus. Producant aquae reptile animae et uiuentis et uolatile super terram.
subfirmamento caeli. Creauitque deus coelestia grandia et omne animam
uiuentem atque motabilem. quam produxerant aquae in species suas. et
omne uolatile secundum genus suum. Et uidit deus quod esset bonum bene
dixitque eis dicens. Crescite et multiplicamini et replete aquas maris.
auisque multiplicentur super terram. Et factum est uespere et mane. dies
quintus. Dixit quoque deus. Producat terra animam uiuentem in ge
nere suo. uimenta et reptilia et bestias terrae secundum species suas.
factumque est ita. Et fecit deus bestias terrae secundum species suas. et
uimenta et omne reptile terrae in genere suo. Et uidit deus quod esset
bonum et ait. faciamus hominem ad imaginem et similitudinem nostram
et preloretur piscibus maris et uolatilibus caeli et bestijs uniuersis et
terre et omni reptili quod mouetur in terra. Et creauit deus ho
minem ad imaginem suam. ad imaginem dei creauit eos. Masculum et
feminam eos. ^{creauit} benedixitque illis deus et ait. Crescite et multiplicamini
et replete terram et subicite eam et dominamini piscibus maris.
et uolatilibus caeli. et uniuersis animantibus quae mouentur
super terram. Dixitque deus. Ecce dedi uobis omnem herbam afferentem
semen super terram. et uniuersa ligna quae habent in semet
ipsis sementem generis sui. ut sint uobis in escam. et cunctis
animantibus terrae. omnique uoluceri caeli et uniuersis
quae mouentur in terra. et in quibus est anima uiuens.
ut habeant ad uescendum. Et factum est ita. Igitur deus cun
cta quae fecerat. et erant valde bona. Et factum est uespere

Jan. 3, 10

fr. 2 p. D. Pan.
sb s.

Jan. 14, ²⁷~~30~~ - 42

fr. 3 p. D. Pan.

Gen. 1, 16 - 31

et mane die sextus. Igitur perfecti sunt caeli et terra et omnis
ornatus eorum compleuitq; dñs die septimo opus suum quod
fecerat et requieuit die septimo ab omni opere suo quod
pararat.

Actum est
14, 24
15, 1

Actum est in uigilia matutina. ecce respiciens dñs super
castra aegyptiorum per columnam ignis et nubis interfecit
exercitum eorum et subuertit rotas currum ferebanturq;
in profundum. Dixerunt ergo aegyptii. fugiamus israel.
dñs enim pugnat pro eis contra nos. Et ait dñs ad moysen.
Extende manum tuam super mare. ut reuertantur aquae adae
gyptios. super currus et equites eorum. Cumq; extendisset
moyses manu contra mare. reuersum est primo diluculo
ad priorem locum fugientibusq; aegyptiis occurrerunt aquae.
et inuoluit dñs eos in medijs fluctibus. reuersaq; sunt aquae
et operuerunt currus et equites cuncti exercitus pharaonis
qui sequentes ingressi fuerant mare. nec unus quidem superstit
ex eis. filii autem israel perrexerunt per medium siccis maris. et aquae
eis erant quasi promurus. a dextris et a sinistris. Liberauitque
dñs indie illo israel de manu aegyptiorum. et ceciderunt aegyp
tios mortuos super litus maris. et manum magnam quam ex
creauerat dñs contra eos. Metuitq; populus domini et crediderunt
domino et moysi seruo eius. Tunc cecinit moyses et filii israel
carmen hoc domino et dixerunt. Cantemus domino

Apprehendent septem mulieres
uirum unum indie illa dicentes. Panem nostrum comedemus
et uestimentis nostris operiemur. tantummodo inuocetur nomen
tuum super nos. aufer obprobrium nostrum. Indie illa erit germen
domini in magnificencia et gloria. et fructus terrae sublimis. et

nam et ipse sanguis christi qui per ipsum sancti scripta est
tulle et maculatu deo et mundauit conscientiam nostram ab
operibus mortuis adseruendum deo uiuenti. Et ideo noui
testamenti mediator est. ut morte intercedente in redemp
tione carum peccatorum qui et erant sub priore testamento
in promissione accipiant qui uocati sunt. eterne heredita
tis. In ipso ihu domino nostro.

HAIEVS illis. Actum est uerbum domini ad ionam. *Jonas 3, 1-9*
propheta scilicet dicens. Surge nade in ninuen ciuitatem
magna. et predica in ea predicationem quam ego loquor ad te.
Et surrexit ionas et abiit in ninuen iuxta uerbum domini. Et
niniue erat ciuitas magna. tenere diebus tria. Crepit
ionas introire in ciuitatem tenere diebus unius. et clamauit
et dixit. Adhuc dies quadraginta. et niniue subuertetur. Et
crediderunt uiri niniuite domino. et predicauerunt sermo
nem. et ueluti sunt saccis amariore usque ad minorem. Et
uenit uerbum ad regem niniue. et surrexit de solio suo et
abiecit uestimentum suum a se et nudatus est sacco. et sedit in
cinere et clamauit. et dixit. In niniue ex ore regis et prince
pum eius dicens. Homines et uermenta. et boues et pecora.
non gustent quicquam. nec pascantur. et aqua non bibat.
et operiantur saccis homines et uermenta. et clamauit ad
infortitudine. et conuerterunt anima sua mala. et abiit
tate. et est in manibus eorum. Quis scit si conuerterit
et reuertatur. a furore meo super eum. et non perdat.

Ms. 375, 26

BI. VOTHEK

aus XIX. B 1487

Mark. 4, 6. Ms. 375, 26

Gen. 1, 31 - 2, 2

1. propheta in sb. s.

Exod. 14, 24 - 15, 1

1. Erntedankfest 4. proph. in sb. s.

Jer. 4, 1 - 2

" 8. " "

Heb. 9, 12 - 15

in sabb. s.

Jon. 3, 1 - 9

10. proph. in sb. s.

novi. Iulius qui fuit...
 Amen amen dico vobis qui accipit aquam...
 me accipit. accipit enim quod me misit. Et...
 et expectatus est et dixit. Amen dico vobis...
 us ex vobis tradet me. Aspiciebant ergo ad invicem disci-
 puli. et discipuli de quo diceret. Erat ergo recubens unus...
 discipulus ei in sinu ihu quem diligebat ihc. Invenit ergo hunc...
 petrus. et dicit ei. Quis est de quo dicit. Itaque curres...
 illi supra pectus ihu dicit ei. Domine quis est. Respondit ihc...
 illi. Ego intinctum panem porrige. Accipit intinctum panem...
 et dedit symoni scarioth. Et post buccella. rursus introivit...
 et dicit ei ihc. Quod facis fac clemens. Hoc autem...
 non fecit discipulorum. ad quid dixerit ei. Quidam enim puta-
 bant. quia loculos habebat iudas. quia dicit ei ihc. tunc...
 quia non sunt nobis addiem festum aut egemus ut aliquid...
 daret. Ergo accepisse illo buccella. exivit communio. Erat...
 ergo. Cum exisset dicit ihc. Nunc clarificatus filius hominis...
 clarificatus est in eo. Si vos clarificatus est in eo. et de...
 clarificabit eum in semetipso. Et continuo clarificabit eum...
 in hoc tempore. **FERIA III. PASSIO DOMINI SECUNDUM**
 Appropinquabat dies festus azimorum qui dicitur pascha.
 Erant autem principes sacerdotum et scribe. quomodo ihm...
 occiderent. Tenebant autem plebem. Inter autem autem satanas...
 illi qui cognominatur scarioth unus deducebat. Et...
 ibat et loquutus est cum principibus. sacerdotum et magistra-
 tibus que admodum repulserat illam eis. Et agniti sunt...
 et facti sunt parricidae. Et cum esset in synagoga. Et...
 oportuit ut... illi sine... illi...

XIX e B 1484
 Erat illis ihc. Omnes scandalizabimini in nocte ista. quia scriptum
 est. Percutia pastoris. et dissipantur oves. Sed postquam resurrex-
 ero. precedam vos in galileam. Petrus autem ait ei. Et si omnes scanda-
 lizati fuerint. sed non ego. Et ait illi ihc. Amen dico tibi. Quia
 tu hodie in nocte hac priusquam bis gallus uocem dederit. ter
 me es negaturus. At ille amplius loquebatur. Et si oportuerit
 me simul comori tibi. non te negabo. Similiter autem et omnes
 dicebant. Et conveniunt in predium cui nomen getsemani.
 et ait discipulis suis. Sedete hic. donec orem. Et assumpsit petrum
 et iacobum et iohannem secum. et coepit paucere et redere. et ait
 illis. Tristis est anima mea usque ad mortem. Sustinete hic. et
 uigilate. Et cum processisset paululum. prociudit super terram.
 et orabat. ut si fieri posset transiret ab eo hora. et dixit.
 Abba pater. omnia tibiabilia sunt transier calicem
 hunc a me. Sed non quod ego uolo. sed quod tu. Et venit.
 et inuenit eos dormientes. Et ait petro. Symon dormis.
 Non potuisti una hora uigilare. Vigilate et orate. ut non
 intreatis in temptationem. Spe quidem promptus. Caro uero
 infirma. Et iterum abiens oravit eundem sermonem dicens.
 Et reuersus de nouo. inuenit eos dormientes. Erant enim oculi
 eorum grauati. et ignorabant quid responderent ei. Et uenit
 tertio. et ait illis. Dormite iam. et requiescite. Sufficit.
 Venit hora. ecce tradet filius hominis in manus peccatorum.
 Surgite. etiamus. Ecce qui me tradet. prope est. Et adhuc
 eo loquente. uenit iudas scarioth unus ex duodecim. et
 cum eo turba multa cum gladis et lignis assumptis sacer-
 dotibus et scribis et senioribus. Dederat autem traditor
 eis signum eis dicens. Quicumque osculatus fuero. ipse est.

Job. 13, 19 - 32

Luc. 22, 1 - 7

Mother. Karwode

Para. 14, 27 - 44

Drumstey Karw.

tenete cum seducite eum. Et cum uisisset statim accedens ad
ihm ait Rabbi, & osculatus e eum. At illi manus iniecit
meum. & tenuerunt eu. Unus autem quidam decircumstantib;
educens gladiu percussit seruu sumi sacerdotis et amputauit
illi auriculam. Et respondens ihs ait illis. Tanqua adlatrone
existis cu gladiu & lignis. comprehendere me; cotidie etiam
apud uos in templo docens. et non me tenuistis. Sed ut imple
antur scripturae. Tunc discipuli ei relinquentes eu omnes fugi
erunt. Adolescens autem quidam sequebat eu amictus sindone
sup nudu. Et tenuerunt eu; At ille reiecta sindone nudus
profugit ab eis. Et adduxerunt ihm ad sumu sacerdotu. Et
conuenerunt omnes sacerdotes et scribae et seniores. Petrus au
alonge sequutus est eu usq. in atriu sumi sacerdotis.
& sedebat cum ministris et calefaciebat se adigne. Sumi uero
sacerdotes & omne conciliu querebant aduersus ihm ^{testimoniu} ut eu
morti traderent. nec inueniebant. Multi eni testimoniu
falsu dicebant aduersus eu. et conuenientia testimonia
non erant. Et quida surgentes falsu testimoniu ferebant
aduersus eu dicentes. Quo nos auduim eu dicente ego
dissolu templu hoc manufactu. & p triduu aliud non
manifestu aedificabo. Et non erat conueniens testimoniu
illoru. Et exsurgens sumus sacerdos in mediu interrogauit
ihm dicens. Non respondes quicqua ad ea quae tibi obici
untur ab his. Ille autem tacebat. & nihil respondit. Rursum
sumus sacerdos interrogabat eu & dixit ei. Tu es xps filius
di benedicti. Ihs autem dixit illi. Ego sum. Et uidebitis
filium hominis adextris sedente iuratus. et ueniente cu
nubibus celi. Summus aut sacerdos scidens uestimenta

600
dico uobis. nisi granu frumenti caderet in eadem terra mortuu fuerit
ipsum solum manet. Si autem mortuu fuerit. multu fructu affert.
Qui amat anima sua. perdit eam. Et qui odit anima sua in hoc
mundo. inuita aeterna custodit eam. Siquis mi ministrat. me
sequatur. Et ubi su ego. illic et minister ms erit. Siquis mibi mi
nistrauerit. honorificabit eum pater ms. Hunc anima mea
turbata e. Et quid dicam. Pater. saluifica me ex hora hac.
Sed ppter ea ueni. in hora hanc. Pater. clarifica nomen tuum.
Uenit g uox de celo dicens. & clarificaui & iteru clarificabo.
Turba ergo que stabat et audiebat. dicebat tonitruu factu
e. Alii dicebant. angls ei loquutus e. Respondit ihs & dixit.
Non ppter me uox haec uenit. sed ppter uos. Nunc iudiciu
e mundi. nunc princeps huius mundi cietur foras. Et ego
si exaltatus fuero a terra. omnia traham ad me ipsum. hoc aut
dicebat. significans quia morto eet morturus. Respondit ei
turba. Nos auduimus ex lege. quia xps manet in aeternum.
Et quomodo tu dicis oportet exaltari filiu hominis. Et quis
e iste filius hominis. Dixit ergo eis ihs. Adhuc modicu lum
in uobis e. Ambulate in luce habetis. ut non tenebre uos co
prehendant. Et qui ambulat in tenebris. nescit quo uadat.
Cum luce habetis credite in lucem. ut filii lucis sitis. haec loqui
tus e ihs & abiit. et abscondit se ab eis.

In illo tempore. Dixit ihs discipulis suis. SECUNDA IOHANNIS.
Amen am dico uobis. non est seruus maior domino
suo neq; aplos maior eo qui misit illu. Si haec feceritis. beati
eritis si feceritis ea. Non de omnib; uobis dico. ego scio. quos
elegerim. Sed ut impleatur scriptura. qui manducat
meu pane. leuabit contra me calcaneu suu. A modo dico

Dec. 14, 44-63 Tuesday Karu.

Dec. 12, 24-36

Dec. 13, 16-19

414 B. 230. Non est discipulus
Lucas 6, 38-42
re necietur uobis. Dicebat autē & illis similitudinem.
Numquid potest caecus caecū ducere. Nonne ambo
in foueam cadunt. Non est discipulus super ma-
gistrum. Perfectus autē omnis erit. sicut magister
eius. Quid autē uidet festucam in oculo fr̃is
tui. trabem autē quae in oculo tuo est non consi-
deras. Aut quomodo potes dicere fr̃i tuo. frater.
sine eiciam festucam de oculo tuo. ipse in oculo tuo
trabem non uidens. H̃y poenita. Cice primum
trabem de oculo tuo. Et tunc perspicias ut educaſ
festucam. de oculo fratris tui. Da nob̃
propterea in te sperantium d̃s. sine quo nihil est ualidū. *Est*

Ms. 375/28

Am oberen Rand: Non est discipulus super magistrum.

W 6 B. 230

Non est discipulus super magistro
Lucas 6, 38-42

re. necietur uobis. Dicebat autē & dissimilitudinem.
Numquid potest caecus caecū ducere. Nonne ambo
in foveam cadunt. Non est discipulus super ma-
gistrum. Perfectus autē omnis erit. sicut sicut ma-
gister eius. Quid autē uidet festucam in oculo fr̄is
tui. trabem autē quae in oculo tuo est non consi-
deras. Aut quomodo potes dicere fr̄i tuo. frater.
sine eiciam festucam de oculo tuo. ipse in oculo tuo
trabem non uidens. Hypocrita. Cice primum
trabem de oculo tuo. Et tunc perspicies ut eicias
festucam. de oculo fratris tui. Si uobis
propterea in te sperantium dicit. sine quoniam nihil est ualidū.

Mark. 11B.
M. 375/28
verso

Ms 375, 28

Liber I Regum 15, 1-5

Aus IV b B 230

& aptum ad prelium. sociabat eum sibi. Et dixit sa-
mul ad saul. Memisit dñs ut ungerem te in regē
super isrl. Nunc ergo audi vocē dñi. Haec dicit dñs
exercituum. Recensui quēcūq; fecit amalech isra-
beli. quomodo restitit ei in via. cū ascenderet de egipto.
nunc igitur uade & percutē amalech. & demolire
uniuersa eius. Non parcas ei. & non concupisces ex
ipsius aliquit. sed interfice auro usq; ad mulierē.
& paruulum atq; lactantem. hominem & ouem.
camelum & asinum. Precepit itaq; saul populo.
& recensuit eos quasi agnos. ducenta milia. & dñm
unū quoq; id sūmū puerū. & puerā. & mulierē. & m-

KOPIE VON MS. 375/28..... DER UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK MARBURG.
AUSWERTUNG, VERVIELFÄLTIGUNG UND VERÖFFENT-
LICHUNG NUR NACH RÜCKSPRACHE (ANSCHRIFT:
WILHELM-RÖPKE-STRASSE 4, D 3550 MARBURG)

Aus dem Druck: IV b B 230.

13,5 x 19,3 (Breite des Schriftraums ca.13,0, vorgesehen ca.12,5)

Loquere. Et ait samuel. Nonne cū paruulus esses in
 oculis tuis. caput in tribubus isrl factus es. unxitq;
 te dñs in regem super isrl. & misit te dñs in uia et
 ait. Vade & interfice peccatores amalech. & pugna
 bis contra eos usq; ad internecionē eorū. Quare ergo
 non audisti uocē dñi. sed uersus ad predam es. & fe
 cisti malū in oculis dñi. Et ait saul ad samuelem.
 Immo audiui uocem dñi. & ambulaui in uia p quā
 misit me dñs. & adduxi agag regē amalech. & ama
 lech interfeci. *Doñ. al. p. 16. 17. 18. 19. 20. Scdm luc. 5, 1, 2.*
 In illo tēpore. Cum turbe irruerent in ihm ut au
 dirent uerbū dī. & ipse stabat secus stagnū genesa
 reth. Piscatores autē descenderant. & lauabant

urbe irruerent in eum ut audi

Marb. UB 375/29

MARBURG, UB, Ms. 4

(Ältere Signatur bei Hermann: A 4)

Sammelband mit Drucken des 15. und 16. Jh., vornehmlich grammatischen Inhalts, beigegebunden: Donat-Hs. saec. XV.

Aus Bursfelde, über Corvey nach Marburg.

Im hinteren Innendeckel drei Fragmentstücke:

1: 3,5 breit x 4,0 hoch

2: 4,0 breit x 6,0 hoch

3: 4,0 breit x 5,8 hoch, kleinere Schrift mit Neumen.

Zur Hs. vgl. Lehmann, Corvey S. 148

Et liberos lustrans varios: ut omnes
Peruolans campos apibus: inde flores
Cellulas: caeram legic: inde grata.

Mella reponit

Cui fauet doctus merito Thymannus
Qui thymo dulci ambrosiaq; vatini
Pasatur: fundens dociles in aures

Dulcia verba

Qui bona ludum moderatur arte
Et supra morem puero frequenti
Cingitur: clara procul vix pellens

Desidiosos

Cuius in toto memoratur orbe
Aequitas virtus studium bonarum
Artium: vultus quoq; liberalis

Et pia vita

Fama Norlagi populum per omnem
Nota differtur liquidum ferentis
Munibus donum placide minerue

Atq; disert

Quo magis nemo cumulare libros
Sandet hinc culta speciosa: docta
Eius a cunctis bene predicatur

Bibliotheca

Laude te quanta memorabo docte
Caesari fabri poliente lima
Proius exacte et volucris caballi

Flumina potans

Nec Moderoni teneras camenas
Non loqui possum viridi sub antro

op^{li} mis gregibus ouium & armentorum. & uestibus
 & arietibus. & uniuersis que pulchra erant. nec
 uoluerunt disperdere ea.
 uicquid ergo uile fuit & reprobū. hoc demolitū.
 factū est uerbū dñi ad samuel dicens. Penitē me
 qđ constituam saul regem quia dereliquit me.
 & uerba mea opere non impleuit. Contristatusq;
 est samuel. & clamauit ad dñm tota nocte.
 umq; de nocte surrexisset samuel ut iret ad saul
 mane. nunciātū est samueli eo qđ uenisset saul
 in carmelum. & erexisset sibi fornicem trium
 phalem. & reuersus transire descendisset in gal
Dixit ergo samuel ad saul. dixitq; ei saul.
~~cur audis implere uerbum dñi~~
 muel. Et que est hec uox gregum quae

KOPIE VON MS. ...^{375/29}..... DER UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK MARBURG.

AUSWERTUNG, VERVIELFÄLTIGUNG UND VERÖFFENT-
LICHUNG NUR NACH RÜCKSPRACHE (ANSCHRIFT:
WILHELM-RÖPKE-STRASSE 4, D 3550 MARBURG)

hier geht das Blatt
nach unten!

XIXe B 1443.

(13. Sept.)

Mo 375, 30.

Mar XIX e B 1443

nam in tribulatione dimittis. Qui regis ist.

nō enim nouit cogitationes hominū. Sed
interrogati tacent. qui contra se dictū o
dixerit uident. Quare saluatorem an
uant. Sinon licet. quare ipsi sabbato p
rant. Ipse uero apprehensū. sanauit a
rouida dispensatione dñs ante legis p
phariseos p dropicū curat. & mox conti
ciam disputat. ut uidelicet per eius ac
nē corporis. in illis exprimeretur aeg
cordis. Deniq; post multa disputationis
tamenta. subiunctū est. Audiebant a
omīa pharisei quierant auari. & derid
lum. Y dropicus quippe quo amplius
amplius sitit. Omīs nāq; auarus sitim
cat. qui cū ea que adeptus fuerit. ada
da amplius anhelat.
pullo tēpore. Cum intraret ihc in don
dam principis phariseorū sabbato mā
panem. & ipsi obseruabant eum. Et ec
quidam hī dropicus. erat ante illum.

KOPIE VON MS. ...375730... DER UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK MARBURG.
AUSWERTUNG, VERVIELFÄLTIGUNG UND VERÖFFENT-
LICHUNG NUR NACH RÜCKSPRACHE (ANSCHRIFT:
WILHELM-RÖPKE-STRASSE 4, D 3550 MARBURG)

ivit ad legis peritos & phariseos dicens: Si
ito curare. At illi tacuerunt. Ipse uero:
sum sanauit eum ac dimisit. Et respon
ad illos. Cuius ur̄m asinus aut in bos in
idit. & non continuo extrahet illū die
Et non poterant ad hęc respondere illi.
itē & ad inuitatos parabolam. intendens
primos accubitus eligerent. dicens ad illos.
us fueris ad nuptias non discubas in pri
e forte honoracior te sit inuitatus ab eo.
is quite & illū uocauit dicat tibi. Dabūc
ne incipias cū rubore. nouissimū locū
al cū uocatus fueris. uade & recumbe in
loco. Ut cū uenerit quite inuitauit. di
mice. ascende superius. Tunc erit tibi
tam simul discubentibus. Quia om̄s qui
humiliabitur. Et quis humiliat. exal
q̄s gr̄a semper preueniat et. **I**tabitur
ur. ac bonis operibus uigiter prester
tos. **E.** Cum ingressus hiesus in domū
incipis phariseorum sabbatō manducare panem

lū & dedit illū matri suę. Accipit autē omnes
tor. & magnificabant dñm dicentes. Quia prophe
t̄ magnus surrexit in nobis. & quia dñs uisitauit
Aet̄nā tuam dñe miseratio. **I**plebem suam
et̄nata mundet & muniat. & quia sine te
n̄ potest salua consistere. tuos semper munere gu
bnetur. **E. Dom. A.** Necessit hiesus ad loculum & ait
ad discipulos. tibi dico surge & resedit. quierat mortuus & coepit
loq̄ altolūa. **A.** Accipit autē om̄s timor. **A.** Propheta magnus.
Ipotē pore. Cū intrare ih̄c ^{xviii} domū. **Sedm̄ lucam.** p̄p̄ur
in domū cuiusdam principis phariseorū sabbatō mani
dicare panē. & ipsi obseruabant eum. Et reliqua.
Vdropis morbus. ab aquoso. **Uit. uale. p̄bra.**
humore uocabulū trahit. Grece enī aqua. ȳ dōr uo
caur. Est autē humor subitaneus deuicio uishe
ntus. cū inflacione turgenti & anhelitu fetido.
Primum est ȳ dropico quantō magis habundat
humore inordinato. tantō amplius sitire. Et ideo
recte comparatur ei. quē fluxus carnalium uolup
tatum exuberans aggrauat.
Comparatur & diuiti auaro. qui quanto est copiosior

Набг UB.
Ms. 375/30

hru. johl. des
Be. veru.
→ ↓

N diuitiis quibus non bene utitur. tanto ardentius
taliam concupiscit. Et respondens ihc. dixit ad
peritos & phariseos. Silite & sabbato curare. At
tacuerunt. Qd dicitur respondisse ihc. ad hoc
spicit qd premissum est. & ipsi obseruabant
R Benedixit te dominus in uirtute sua qui per te ad nihil
relegit inimicos nros ut non deficiat laus tua de ore
hominum. **V** Benedictus dñs qui creauit celum & terram
quia hodie nomen tuum ita magnificatum est. ut non
R Domine quid obstat bellum ab initio de tua brachium
super gentes quae cogitant seruis tuis mala & dexteram
glorificetur in nobis. **V** Qui regisistis usq. cherubi. Et le
R Vos qui in turribus estis aperite portas dominus omni
tens fecit uirtutem & uictoriam dedit de inimicis no
V Laudate dñm deum nrm qui non deseruit sperantes
Et uictoriam. **R** Laudate dñm deum nrm qui non de
ruit sperantes in se & in me adimpleuit misericordiam
quam promisit domui israhel. **V** Laudate dñm
gentes & collaudate eum omnes populi. Qui non deseruit
Spem in alium numquam habui preter in te deus
bel qui irasceris & propicius eris & omnia peccata ho

preheni
 ad nupt
 nuntia
 mul d
 T
 facin
 et uat
 T
 uoluisse
 in nac
 t fact
 quip
 et hin
 leru
 mun
 fur u
 lunt
 V
 fuf &

mirabilis quid edisti salutem in manu fi
ces seruatorum tuorum. **Benedictus** es

linguis presumens deo & de sua uirtute

Defunctus iste qui extra portā ciuitatis
multis est intuentibus elatus. signis
letali criminū funere soporatus. carnis
animę mortē non carnis adhuc carnis
sed ad multorū noticiam perlocutus
indiciū. quasi per suae ostia ciuitatis

Dominator domine caelorum et terrae c
res uniuersae creaturae tuae exaudi orac
tuorum. **T**u domine cubile tuum & ma

Bene filius unicus matris sue. *J* deprec
fuisse perhibetur. quia licet emul
personis una sit perfecta & inmac
mater acceta. singuli quique tamen fi
uersalisse accete filios rectissime fa
Clectus naque quilibet quando ad fid
filius est. quando autem alios imbut

Domine omnipotens in iudicio tuo cu
non es

KOPIE VON MS.^{375/31}..... DER UNIVERSITÄTS-
 BIBLIOTHEK MARBURG.
 AUSWERTUNG, VERVIELFÄLTIGUNG UND VERÖFFENT-
 LICHTUNG NUR NACH RÜCKSPRACHE (ANSCHRIFT:
 WILHELM-RÖPKE-STRASSE 4, D 3550 MARBURG)

XIXe C 2012.

lusuus languore depulsa ad sanitatē
refectus exsurgat. et representetur
ecclesie tue. ut gratias referat nomini
scō tuo. p.

ī qui facture tue pio semp domi
naris effectu. inclina aurem tuam
supplicationibus nr̄is. et famulū tuum
ex aduersa ualitudine corporis laboran
tem placidus respice. uisum salutarē
tuo. et celestis gratie concede medicinā p.

ī qui humano generi

et salutis remedia. et uirtutis facili

Ms. 375/109

KOPIE VON MS. 375/109..... DER UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK MARBURG.
AUSWERTUNG, VERVIELFÄLTIGUNG UND VERÖFFENT-
LICHUNG NUR NACH RÜCKSPRACHE (ANSCHRIFT:
WILHELM-RÖPKE-STRASSE 4, D 3550 MARBURG)

uulneratis. ut percepta remissione om-
nium peccatorum in sacramentis tuis sin-
cera deinceps deuotione permanant.
Nullum redemptionis eterne sustine-
ant detrimentum. p

enedic dñe creaturam istam panis
nouam. sicut benedixisti quinque
panes in deserto. ut sit dominus eius
habundans in annuum alimentum. gus-
tantes q. ex eo accipiant tam corporis

glam sua. In fide & lenitate ipsius
cum de omni carne. Audiuit enim uocem ipsius. Et induxit
illum in nubem. Et dedit coram illo. precepta. & legem uitae
& disciplinae. **FRIA III. Lectio AD ROMANOS.**

FRS. Sicut punius delictum omnes homines in con- 38^{ab}
demnationem. sic per unius iusticiam omnes homines in
iustificationem uitae. Sicut enim per inobedientiam unius
hominis peccatores constituti sunt multi. ita et per unius
oboedientiam iusti constituentur multi. Lex autem subintrat
ut. ut habundaret delictum. Ibi autem habundant delictum.
super habundant gratia. ut sicut habundant peccatum in morte.
ita & gratia regnet per iusticiam in uitam aeternam. **FINIS XPO.**
OMNIA XPO. Cathedra sancti petri apostoli. Lectio epistolae beati

Petrus apostolus ihu christi. ad electos aduenis. petri apostoli.
dispersionis ponti galati. e. capadoci. e. asy. e. & bithynie.
secundum praesentiam dei patris in sanctificationem spiritus. in oboedien-
tiam & asperionem sanguinis ihu christi. gratia nobis et pax multi-
plicetur. Benedictus deus & pater omni nostri ihu christi. qui secundum
magnam misericordiam suam regenerauit nos in spem uitam.
per resurrectionem ihu christi ex mortuis in hereditate incor-
ruptibilem. et incontaminatam. et inmarcescibilem. conseruatam
in nobis qui in uirtute dei custodimur in perfidem
in salutem paratam reuelari in tempore nouissimo in quo ex-
ultabitis. Modicum nunc si oportet contristari in uariis
tribulationibus. ut probatio uestrae fidei multo preciosior sit
auro quod per ignem probatur. Inueniatur in laude & gratiam
& honorem in reuelationem ihu christi omni nostri.

XIXa B 51.
Ms. 375/141

Marb. 48.
Ms. 375/
111

Ecclesi. ex.
44 16-
45, 19

aliatio. Non est inuentus similis illi. qui conseruaret legem
excelsi. Ideo iure uiuando. fecit illū dñs crescere implebē suā
Benedictionē omniū gentiū dedit illi. et testamentū suū
confirmauit sup caput ei. Cognouit cū inbenedictionib;
suis conseruauit illi misericordiam suā & inuenit grām coram
oculis dñi. Magnificauit eū in conspectu regū. & dedit illi
coronā gl̄ae. Statuit illi testamentū sempiternū. & dedit illi
sacerdotiū magnū & beatificauit illū in gl̄a. fungi sacerdo
tio. & habere laudem in nōmine ipsius. Et offerre illi incensū
dignū in odore suauitatis. In annuntiat scilicet mariae.

Hec dicit dñs. Egredietur uirga de radice iesse. Lecuo ysae pph
regi in aduentu dñi. f. r. m. Do. m. lxx. Lectio ad corinthios.

R.S. **N**escitis quod hi qui in stadio currunt. om̄s quidē
currunt. sed unus accipit brauiū. Sic currite. ut cor̄prehen
datis. Omnis autē qui in agone contendit. ab omnibus se
abstineat. Et illi quidem incorruptibile coronā accipiant.
nos autē incorrupti. Ego igitur sic curro. non quasi in in
certū. Sic pugno. non quasi aerem uerberans sed castigo
corpus meū & in seruitutē redigo. ne forte cū alius predica
uerim ipse reprobus efficiar. Holo enim uos ignorare fr̄s.
quō patres nr̄i om̄s sub nube fuerunt. et om̄s in mare trans
ierunt. & om̄s in moyse baptizati sunt in nube & in mari.
Et om̄s eandē aescam spūalem manducauerunt. et om̄es
eundē potū spūalem biberunt. Bibebant autē de spūali.
consequente eos petra. Petra autem erat xp̄s. f. r. m.

1. Cor. 9,
24-10, 4

15050	10	2882	10
708 21	11	01011	11
280 21	12		12
14622	13		13
4226	14	594	14
	15	2050	15
	16		16
	17		17
	18		18
	19		19
	20		20

et benedicebant. om̄i inforiace acens. Benedicite in dñe
patrum nostrorum & laudabiles & gloriosos in saecula. Amen
R.S. Rogamus uos & obsecramus. A. Ath. salutem nesc.
consolamini pusillanimes. suscipite infirmos. patientes
estote ad om̄s. Videte ne quis malū pro malo alicui reddat.
seu semper quod bonū est. fratrum inuicem et in om̄es.
Semper gaudere. sine intermissione orate. in om̄ib; gr̄as
agite. h. ec est enim uoluntas dñi in xp̄o ihu. in om̄ibus uobis.
Sp̄m nolite extinguere. prophetias nolite spernere. Omnia
autē probate. quod bonum est tenete. ab omni specie mala
abstinete uos. Ipse autē dñs pacis sanctificet uos. om̄ia & in
tēger spiritus ur̄ & anima & corpus sine querelā in aduen
tū dñi nr̄i ihu xp̄i seruetur. Do. m. lxx. Lectio.

R.S. **R**ogamus uos & obsecramus. A. Ath. salutem nesc.
in dñō ihu. ut quē admodū accepistis a nobis quomodo
uos oporteat ambulare & placere dñō sicut & ambulatis ut
habundetis magis. Scitis enim quē precepta dedit nob.
per dñm ihu. H. ec est enim uoluntas dñi sanctificatio nra. ut
abstinere nos ab fornicatione. in seiat unusquisq; uir
suū uas possidere in sanctificatione & honore. non in passio
ne desiderii sicut & gentes quē ignorant dñm. Et ne quis
sup grediat neq; circūueniat in negotio fratrem suū. quō
index est dñs de his omnibus sicut prediximus uobis
& testificati sumus. Non enim uocauit nos dñs in inun
diciam. sed in sanctificationem. In xp̄o ihu. dñō nr̄o.

Dan. 3, 51-
52 etc.
↑
56. Q. T.
Q. d. g.
↓
1. The.
5, 19
- 23

1. The.
4, 7-7
D. 2
Q. d. g.

Dan.

Naug UB. Ms. 375/1112

Ecclesi. 36, 1 - 10 sb. QT Qdg.

Dan. 3, 49 - 50 (46-48) "

Heb. 4, 11 - 14 Tarasc.

2. Cor. 11, 19 - 26 Sexxy.

crumna. inuigiliis multis. infame & sita. inuicinis multis.
infrigore. & nuditate. Preter illa. que extrinsecus sunt.
instantia mea cotidiana. sollicitudo omnium ecclesiarum.
Quis infirmatur & ego non infirmor. Quis scandalizatur
& irgo non uror. Siglariari oportet. quae infirmitatis
meae sunt gloriabor. Ds & pater omni nri ihu xpi scit q
est benedictus in secula. qd non mentior. **D**amasci prepositus
gentis greche regis custodiebat ciuitate damascenorum.
ut me comprehenderet. Ex fenestram in porta dimissus sum.
pmurum. & sic effugi manus eius. Siglariari oportet. ne expedit
quidem. Venia autem aduersiones et reuelationes dni. Scio
hominem in xpo ante annos quatuordecim siue in corpore
nescio siue extra corpus nescio ds scit. raptum huiusmodi
usq; ad tertium caelum. Et scio huiusmodi hominem siue
in corpore siue extra corpus nescio ds scit. quo raptus
est in paradysum. et audiuit archana uerba que n
licet homini loqui. Pro huiusmodi gloriabor. p me
autem nihil gloriabor nisi in infirmitatibus meis.
Nam & si uolucro gloriari. non ero insipiens. Veritate
enim dicam. Parco autem ne quis me existimet. supra id
quod uidet in me aut audit ex me. Et ne magnitudo
reuelationum extollat me. datus est mihi stimulus
carnis mee angelus satane. ut me collafiget. Propter
quod ter dnm rogavi. ut discederet a me. & dixit
mihi. Sufficit tibi gra mea. Nam uirtus in infirmi
tate pficitur. Libenter igitur gloriabor in infir
mitatibus meis. Ut inhabitet in me uirtus xpi.

iudicium et uisitationem ipse
enim ceanens se ab omni
tatis est. una in uice

INDICABVS illis. Loqu
Respice dñe descensum
lo. & benedic ppto tuo
unasti patribus nris. te
istt hodie dñs ds tuus
eius atq; iudicia. & eius
& extota anima tua.
et ambules inuis ei &
data atq; iudicia. & o
to hodie ut sis ei populu
& custodias omnia pre
cunctas gentibus quas
sua. Et sis ppls scs dñi d
INDICABVS illis.
Dixit moyses filius is
ego precipio uobis &
uim. & ambuletis in
disperdet omis omis gen
debitis ea. qm & maio
locus que caleuerit p
& flumine magno ex
erant termini nri
am et formidine da

cruciatu. iniquis. multis. infans. & fari. inuicem. multis.
infringere. & nuditate. Preter illa. que extrinsecus sunt.
instantia mea cotidiana sollicitudo omnium accliarum.
Quis infirmatus & ego non infirmor. Quis scandalizatur
& ergo non uror. Siglariari oportet. quae infirmitatis
meae sunt gloriabor. Dñs. & pater dñi nři ihu xpi scit q
est benedictus in secula. qd non mentior. **D**amasce preposit
gentis greche regis custodiebat ciuitate damascenorum.
ut me comprehenderet. Ex fenestram in porta dimissus sum.
pmurū. & sic effugi manus eius. Siglari oportet. nē expedit
quidem. Venia autē aduersiones & reuelationes dñi. Scio
homine in xpo ante annos quatuordecim siue in corpore
nescio siue extra corpus nescio dñs scit. raptum huiusmodi
usq; ad tertium caelum. Et scio huiusmodi homine siue
in corpore siue extra corpus nescio dñs scit. quō raptus
est in paradysum. & audiuit archana uerba que n
licet homini loqui. Pro huiusmodi gloriabor. p me
autē nihil gloriabor. nisi in infirmitatibus meis.
Nam & si uolucro gloriari. non ero insipiens. Ueritate
enī dicam. Parco autē. ne quis me existimet. supra id
quod uidet in me aut audit ex me. Et ne magnitudo
reuelationū extollat me. datus est mihi stimulus
carnis meae angelus satane. ut me colat. flet. Propter
quod ter dñm rogavi. ut discederet a me. & dixit
mihi. Sufficit tibi grā mea. Nam uirtus in infirmi
tate pficitur. Libenter igitur gloriabor in infir
mitatibus meis. Ut inhabitet uime. uirtus xpi.

iudiciū. & iusticiā. ipse anima sua uiuificabit. Considera
enī & auertens se ab omnibus iniquitatib. suis quas opte
ratus est. uita uiuax. & non morietur. Dicit dñs omps.

INDICAVS illis. loquutus ē moyses ad dñm dicens.
Respice dñe descensio tuo. de excelsis. & clorū habitacu
lo. & benedic ppto tuo isrl. & terrae. quā dedisti nobis sic
iurasti patribus nris. terrae lacte & melle manantē. Audi
isrl. hodie dñs dñs tuus. precepto tibi iusticias mandata
eius atq; iudicia. & custodias. & impleas. extoto corde tuo
& extota anima tua. Dñm elegisti hodie. ut sit tibi dñs
& ambules in uis ei. & custodias. & ceremonias illius. & man
data atq; iudicia. & obediās. eius imperio. Et dñs elegit
te hodie. ut sis ei populus peculiaris. sicut loquutus ē tibi.
& custodias omnia precepta eius. & faciat te excelsiore
cunctis gentibus quas creauit in laudem. & nomen. & gloriā
sua. Et sis ppls sct dñi di tui. sicut loquutus est tibi.

QUIEVS illis. **L**ectio libri deuteronomii
Dicit moyses filius isrl. Si custodieritis mandata que
ego precipio uobis. & feceritis ea. ut diligatis. dñm dñm
urū. & ambuletis in uis eius. adhaerentes ei.
disperdet dñs omnes gentes istas ante faciem urām. & possi
debitis ea. quae maiores & fortiores uobis sunt. Omnis
locus que calcauerit pes ur̄ ur̄. rit. Ad desertum. & libano
& flumine magno. cassato. & usq; ad mare occidentale
erunt termini ur̄. nullusq; stabit contra uos. Terrorē
dñm & formidinem dabit dñs dñs ur̄. sup omne terram.

Ez. 18, 27-28 fr. 6 QT Qdg.

2. Cor. 11, 27-12, 9 Sexag.

→ Jer. 26, 15-19 ab. QT Qdg.

Jer. 11, 22-25 " " "

WB. Narby

IV B 230 #.

...anguisat hunc te
te. & filios tuos qui
& non relinquent
in ipsa eiusdem cu
nunc in loco

...lionis cui

UB Marburg IV 6 B 230 #.

GRAMMATICÆ INSTITUTIONES

IOANNIS BRASSICANI TVBINGENSIS
DENO ACCVRATE REVISÆ.

Grammatica nunci Joannis brassicani

LIBER DE SE

Sæpius optavi externas inuisere terras
Et iuuic patrios deseruisse focos.
Ergo eme qui manibus me contrectaueris vsq;
Ne videar sardus nunc superesse foro

IN OSORES

Brassica si quibus ingrata est Nasturcia rodant
Et grati his sunt Carduus atq; filix

VDALRIGI RVSTICI CONCIONATORIS

Nurtingen. Distichon

Grammaticen fuluo prædignam vendier auro
Exiguo poteris alle parare tibi.

Liber scdm Thome et Nicolai in Bursfeldia

VB Marburg.

XIX a A 56 # Incun.

Ecclesiastica Historia diui Euse-
bii: et Ecclesiastica historia gentis
anglorum venerabilis Bede: cu3
utrarũq3 historiã per singulos
libros recollecta capitulorum an-
notatione.

Liber SS. Stephani et Vit. Martyris in Carbia

ita eius d

Per

passio

tionē tu

bera ann

lib a n

uma eu

U t

liberar

si succur

u te ro

cedere

ere dig

one ih

mo eū s

andi n

unc

ollis pe

li qui t

ak y

os ind

eū scī s

andi n

no pnc

UB. Mainz

XIX. pA. 56. # inc.

resceniū re
seratione
mulabust
ntibus cun
da p p t i u s i
solutr sine
nen anim
mibus fide
equiescunt
minis clary
NAGONE
miserere no
d s miserere
uis. S cā tri
nus d s. mis
f. S cā ma
archangeli
tes orate p
ate; pān eu
O mī s scī m
x heremite
cedite pān
icius esto pān
a eius dñe

**Ecclesiastica Historia diui Euse
bii: et Ecclesiastica historia gentis
anglorum venerabilis Bede: cu
vtrarūq; historiā per singulos
libros recollecta capitulorum an
notatione.**

Liber SS. Stephani et Vit. Martyris in

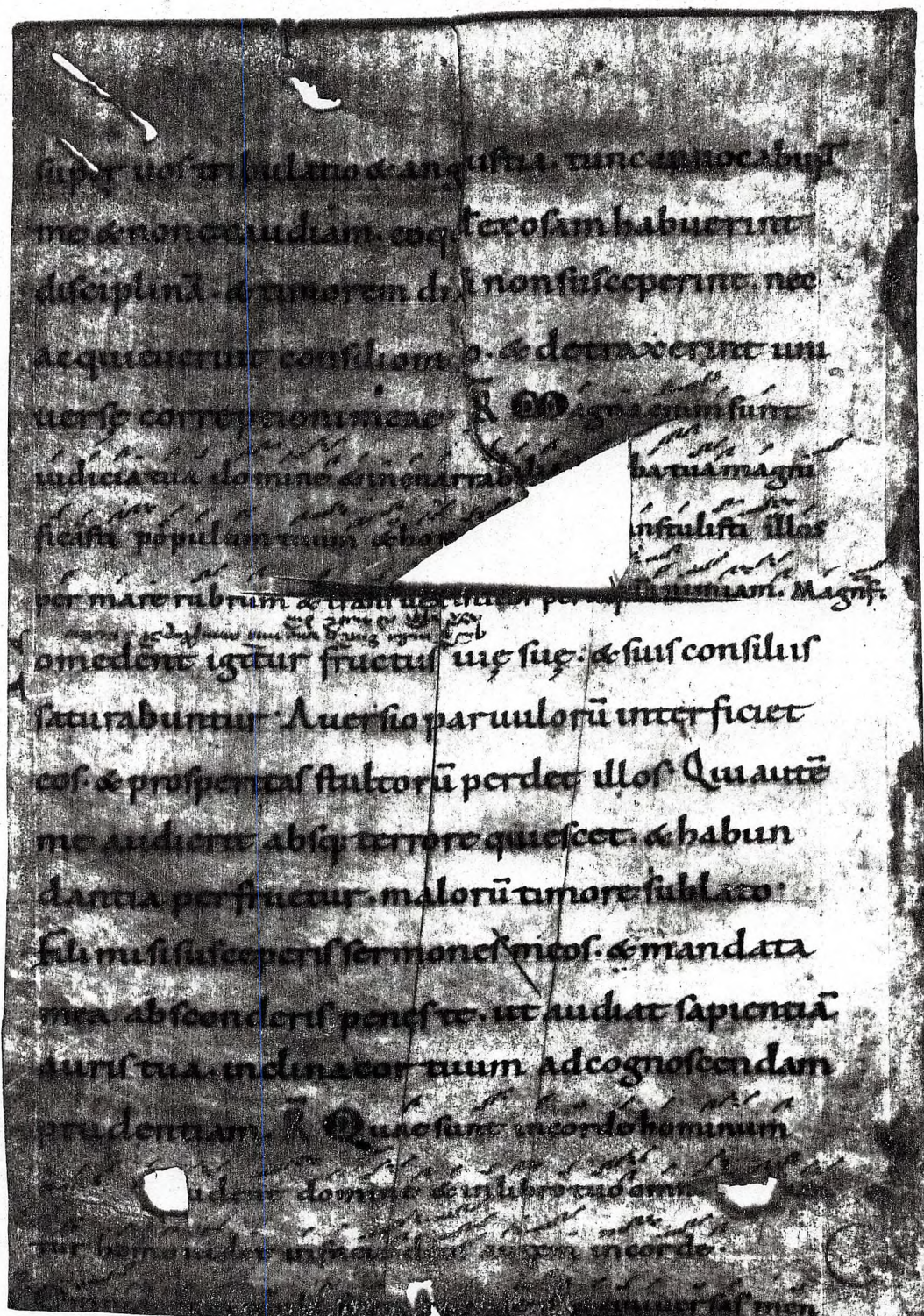
WB. Nant

XIX a A 56 # Incun.

1576
 non tam in urbis proferat uerba sua dicens. Vbi
 quo paruuli delictis infantiam. & fructu ex quo
 sibi sunt noxia cupiunt. & in prudentes odibunt
 scientiam. Conueriti nuni ad correptionem meam
 in prostram uobis spiritum meum. & ostenda uerba me
 R. Domine pater meus ne derelinquas me incognitum
 maligna excolam. & in infernum me dedideris mihi et
 desiderium meum. Domine aufer a me concu
 piscenciam & a me iniquitatem & in fructu meo
 domine. V. Ne derelinquas me domine ne adincrescant ignorantia
 meae & multiplicentur delicta mea. Et apimo in uocem
 Vocau & rennuistis. extendi manum meam. & non
 fuit qui aspiceret. Desperxistis omne consilium
 meum. & orationes meas neglexistis. Quo
 quoque in interitum uero ridebo. & si donabo uobis
 uobis quod timebam. & adiuuaueram
 R. Verbum iniquum & dolosum locutus sum. & dominus diuicis
 & pater meus ne derelinquas me. & in infernum me dedideris mihi
 necessaria. V. Domine ne derelinquas me. & in infernum me dedideris mihi
 Cuius iuramentum meum. & in infernum me dedideris mihi. & in infernum me dedideris mihi.

19,7 x 13,7-14,0 (Schriftraum 11,9=innere Begrenzung der Kolumne ohne die ausgestellten Initialen und gelegentliche Randüberschreitung). An den Seiten und am unteren Rand beschnitten. Abstand der äußeren Begrenzungslinie von der Kolumne: 1,0. Zeilenabstand: 0,9.

Dieselbe Hand in den Fragmenten: 375/28-31, IV b B 230#, Ms. 51, vielleicht auch Ms.4.

et egeris illi tibi & potestis. & potestis & nocte & superius. & superius
 arum quid proxima quid superiore nocte egeris. Illi tibi kaiti sefopi
 toy deie tiwore ece eait pocedo kncen huc simile iuuenalis in in hunc
 neque monstrare & sentio tantum ptalem qualem & sciendum quod si equi
 modi pronomina. Id est demonstratiua & infinita nomina loco infiniti
 it quantitas inueniuntur apud auctores. dmoce nnc kataic xinoi re
 aie ea. Uirg inu dnt aliter uisum. illi kaa nat hmo pan. Salustius
 iario prodeum atq; hominū fidem uictoria nobis inmanuest. illi tiwom ka
 aatio dokhma. Nos lisaestimāt multis uerbis tam actiue quā passiuē ut
 nuna eademq; significatione utimur mereo mereor populo & papulo.
 & nutritio bello & bellor. Uirg georg. ii hoc pinguem & placitam pta nutrit
 nutritio. Idem in ci bellamur Amazones armis illi tunc me tunc de
 si dicunt quidam boni quidam mali. Aluboni alu mali & hibi omi illi mali. At
 oytion kaitimoi dei toy tw. Terrenius in adelphis sed quid ista ait ch
 ut quid nobis cū illis. Iuuenalis in iii. quomihī te solitū falsas signare ta
 taationen kokpa. toi catto a otia twom phe eie pat pokawo twi et epwiton f
 nostri in utraq; significatione accusati uo utuntur. Uirg in iii. ultaurum
 inimico a fratre recipi. Idem in ii. numquam morier hodie moriamur in ut
 utraq; significatione inuenitur tam plaeso quam contra ledentē. Accipit
 inde uindicta non solum poena ^{si cum libris} sed & iam liberatio accipitur. Psius uindi
 neus aptore recessi. unde & assertio tam a seruitute in libertatē quā liberta
 trahi significat quod apud luuium in multis legimus locis Attici tina po
 cato. tenna ael erec simile. Terrenius in adelphis aperite aliquis actiue
 Attici. ti exsupuacuo adiciunt pta tione cum potest ea uone eot apt
 Terrenius in andria. subtristis uisus est esse aliquid tina tione pta otia
 otocauis cauea. Cicero philippicarum ii. illud casianum cui bono id est cui
 ad cuius bonū Attici citon pta et omoce tinoi tocanti toy nroc monoi twi kep
 frequentissime hac figura utuntur nostri. Salustius in iugurthino hom
 pro sapie multarum imaginum ac nullius stipendi. toy ant toy ene ki
 entoi prooi meiwi kaitacū. dīac cū nēc pātatoym n tina zete ezo toy to
 aemos toice lnci katec t nanti toy ene kantoym nyu per toym nywe ny
 tina zete ezo toy to aemos toice lnci katec t nanti toy ene kantoym nyu per toym nywe ny

Nauberg UB MS. 6 ?

vgl. 375/12

do offerant. maneat in potestate pontificis. tunc autem afflicti
 suspendere. tunc diolos. prolixiori tempore ab ecclesiae corpore
 Itaque ut sic officiorum suorum loca recipiant. ne possint ad
 ulterius promoueri. qui desiterato ueludantes ad uocantū reuer
 non solum dignitate officii careant. Sed etiam de communione

Qui praeuenerit in uia. tunc uirginis. religiosae uim stuprum
 tulerit. Si se ab eis sequestrare uoluerit. pariter de communione
 consortio segregentur. Si uero illa quae uim praeuenerit ad sciam
 redierit. in illo solo quo ad usque publice praeuenerit data sententia

Qui Sacramento se obligauerit. ut litigans cum quolibet ad pacem
 redeat. propter uirum in uoluntate communione corporis & sanguinis
 gregatus. reatu suum elemosinis. fletibus. & quantis potuerit
 absoluat. Locum tamen uero quae corperit multitudinem peccatorum
 uenire festina.

Nullus clericorum seruum aut discipulum suum ad ecclesiam confugerit
 audcat. & flagellare presumat. Quod si fecerit. donec digne praeuenerit
 loco cui honorem non dedit segregetur.

De his qui in praeparatione rebari tatis sine aliqua necessitate. tunc
 dilapsi sunt. placuit ut circa eos illa nicene synodi statuta seru
 quae de praeparatoribus censurae mos uentur. id est ut septem
 intereat cum quibus oserit. & duobus intereat catholicas. & postea
 & clementia episcopi fidelibus. in oblatione. & eucharistia comu

Qui in ueniente sacerdote per quacumque culpa ab ecclesia exire con
 tuerit. propter contumacia tardius recipiatur ad ueniam.

Si qui clerici in mutua sedem praeuenerit. put dignitas officiorum
 excessu contumelia pertulerit. a pontifice sub iuramento.

Item contra decreta. & omni indiscrete clericos. usque in

do offerant. maneat in potestate pontificis. tunc acie afflictis
suspendere. tunc diolosos. prolixiori tempore ab ecclesiae corpore
Ita tamen ut si officiorum suorum loca recipiant. ne possint ad
ulterius promoveri. qui de iterato ueludentes ad uocantur reuocantur
non solum dignitate officii careant. Sed etiam sanctam communionem

Qui praenuntiatio iudae. tunc uirginis. dignos ac uim stuprum
tulit. se ab eis sequestrare uoluerit. pariter a communione
consortio segregentur. Si uero illa quae uim tulit ad sanctam
redi erit. in illo solo quo ad usq. publice praenuntiat data sententia

Qui sacramento se obligauerit. ut litigans cum quolibet ad pacem
reueat. per iuramentum iohannis communione corporis & sanguinis
gregatus. reatu suum elemosinis. fletibus. & quantis potuerit
absoluat. Ad caritatem uero quae operit multitudinem peccatorum
uenire festinet.

Nullus clericorum seruum aut discipulum suum ad ecclesiam confugientem
audiat. & flagellare presumat. Quod si fecerit. donec digne praeni
loco cui honorem non dedit segregetur.

De his qui in praenuntiatione rebaptizatis siue aliqua necessitate. tunc
di lapsi sunt. placuit ut circa eos illa nicene synodi statuta seru
qua de praenuntiatoribus censurae mos uenerit. id est ut septem
inter ecclesiam nostram orietur. & duobus inter catholicas. & postea
& clementia episcopi fidelibus. in oblatione. & eucharistia comu

Qui in uerbis sacerdote pro qua cuq. culpa ab ecclesia exire con
ternant propter contumacia tardius recipiatur ad ueniam.

Si qui clerici in mutua sedem praeperunt. puta dignitas officiorum
excessu contumelia pertulerit a pontifice. ut si in
Iste contra decreta. & omni indiscretos clericos. usq. nu

Art. XVIII A 689 ^{bb} abgelesen

Marby UB. Ms. 375/4

fol. 1^r

Concilium Ilerdense

Can. V - XII

Mansi 8, 614

do offerant. maneat in potestate pontificis. Luc. ac afflicti
suspendere. & desidiosos. prolixioris tempore ab ecclesiae corpore
Ita tamen ut si officiorum suorum locum recipiant. & possint ad
ulterius promoueri. qui obliuio ueludentes ad uocatum reue
rendorum dignitate officiant. Sed etiam Scam communio re

Qui per amicitiam uoluae. & uirginis. & uirginis. & uirginis. & uirginis.
tulerit. & se ab eo sequestrare uoluerit. patet a communione
consortio segregentur. Si uero illa quae cum tulit ad Scam
rediit. in illo solo quo ad usq. publice pacem dat. & dicitur.

Qui sacramentis obligatus. ut litigans cum quolibet ad pacem
reducatur. per uisum in holocaustis communione corporis & sanguinis
gregatus. reatu suum elemosinis. fletibus. & quantis potuerit
absoluat. Locum tamen uero quae corpore multitudinis peccatorum
uenire festina.

Nullus clericorum seruum aut discipulum suum ad ecclesiam confugientem
audiat. & flagellare presumat. Quod si fecerit. donec digne pacem
alio cuius honorum non dedit segregentur.

De his qui in praeparatione & charitatis si cal qua necessitate. & to
di lapsi sunt. placuit ut circa eos illa nicene synodi statuta serui
qua de praeparationibus consistant. & modum. & ut ut de septem
intercat cum modis. & duobus inter catholicas & postea
& clementia episcopi fidelibus. in oblatione. & eucharistia comu

Qui in bene sacerdote per quacumque culpa ab ecclesia exire con
ternant. & non a contumacia tardius recipiatur ad ueniam.

Siquidem in mutua cede per primum put dignitas officiorum
excessu contumelia potulerit. & non tunc in fine
In contra decreta. & omni in discreto clericos. & q. n.

Ms. 375/4, fol. 12

...VS SERVVS DEI
Concilium Valletanum aia Valenturum
Hanc Coll. Concil. III p. 620-21

LIUM VALLETANVM. SEX EPORVM HABIV. HERA DQ XXVIII
angelum post eptam legitur
uncto epo. oerebus eius. Loca ecclesie nullus quicquam presumat
opini qui morientis epi. oerebus eius. nihil usurpet sine metopo
u & conprovincialium conscientia
quasi mortuus epi qualiter hincetur
in obsequiis ecclesiis
licet iulius oreus. nec sit clericus qui non sponderit
bisi sit delictus
xv. theodiregis sub die iudis novembri in nominedu nri ihu
uallesin. concilii congregati
ide ecclesiasticarum regula tractemus. antiquos canones relegendos
receptos. haec enim sumus observandum ut sacrosca eua ngelia ante mu
in in latiore. t missam catechumorum in ordi in lectio num
eptam legatur. quatenus salutaria pcepta dñi nri ihu xpi. t ser
vum sacerdotis. non solum fideles. Sed etiam catechumini ac pachi
es. Sed & omnes quae diuersos sunt audire licitum habent. Sicut enim
nificum predicatione audita nonnullos ad fidem ad tractos
uidebunt. Scimus
Hoc etiam preceat ut epo ab hoc seculo iubente dño
suo clerici ab omni omni suppellectili. vel quacumq. in do
mibus epi. in vilis. In speciebus in utensilibus vasculis
gregibus. animalibus. hominibus in paces man
u nihil a se non iudice diripiant. Qui sine canonum
rege hinc omnia quae p sua se hinc metropolitani
provincialis sacerdotum discipulis edoceant. Nihil
autem in talibus suspensoris

Marburg, Univ. bibl., Ms. 375/4
Nordh. Kz. v. Valencia (a. 546) Rubric, Capitulario, c. 1-2 = Nogue PL. 84, Sp.
325 B - 326 C = Martínez Díez / Rodríguez 4, S. 313-315

do offerant in auctoritate pontificis. Luctu afflicti
suspendere. tunc de ipsis prolixior tempore ab ecclesiae corpore

Itaque ut sic officiorum suorum loca recipiant. ne possint ad ul-

terius promoueri. quod si iterato uel deinde ad uocatum reuer-

non solum dignitate officii careant. Sed etiam de eorum communione

Qui pacem in uia. tunc in religione ac in stupro in-

tulerit. se ab eo sequestrare uoluerit. pariter a communione

consortio segregentur. Si uero illa quae impulerit ad eam re-

redi erit. in illo solo quo ad usque publice pacem data sententia

Qui sacramento se obligauerit. ut cum quolibet ad pacem

reducatur. per uisum uero in omni communione corporis & sanguinis

gregatus. reatum suum elemosinis. fletibus. & quantis potuerit

absoluat. Ad caritatem uero quae operit multitudinem peccatorum

uenire festinet.

Nullus clericorum seruum aut discipulum suum ad ecclesiam confugerit

audiat. & flagellare presumat. Quod si fecerit. donec digne pacem

alio cui honorem non dedit segregetur.

De his qui in praeparatione re baptismatis si per aliquam necessitatem

di lapsi sunt. placuit ut circa eos illa nicene synodi statuta seru-

qua de praeparatoribus censurae mos uenerit. id est ut septem

inter ecclesiam uisum offerat. & duobus inter catholicas. & postea

& elemosina episcopi fidelibus in oblatione. & eucharistia comu-

Qui uerbis sacerdotis per quamque culpa ab ecclesia exire con-

tempnauit proinde a contumacia tardius recipiatur ad uocum.

Si qui clerici in mutua eadem praeperit. per dignitas officiorum

excessu contumacia pertulerit a pontifice officium.

Qui contra deinde in omni indifferetia clericos usque

Morduk. Kz. v. Lenda (a. 546) c. 5 - 12, Regiu TL. 84, fr. 323 C - 324 B - Martínez Díez / Rodríguez
4, S. 302 - 305

KOPIE ^{aus} VON MS. ... 375/4 DER UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK MARBURG.
AUSWERTUNG, VERVIELFÄLTIGUNG UND VERÖFFENT-
LICHUNG NUR NACH RÜCKSPRACHE (ANSCHRIFT:
WILHELM-RÖPKE-STRASSE 4, D 3550 MARBURG)

Prof. H. Hoffmann
Seminar für mittlere u. neuere Geschichte
Nikolausberger Weg 9 c
34 Göttingen

25. 2. 85

Sehr geehrter Herr Dr. Bredehorn!

Darf ich Sie noch einmal um einen Gefallen bitten?
In meinen paläographischen Studien möchte ich gerne eine
Abbildung des MS. 375/4 Ihrer Bibliothek veröffentlichen.
Zu diesem Zweck benötige ich eine Rückvergrößerung der un-
teren Hälfte der ersten Seite (fol. 1^r) in Originalgröße
auf (nicht zu hartem) Hochglanzpapier. Damit alle Feinhei-
ten des Federzugs und des Pergaments gut herauskommen,
wäre eine Planfilmaufnahme, auch wenn sie wesentlich teurer
sein wird, hierfür das Beste. Außerdem sollte ein Zenti-
metermaß links auf den freien Seitenrand gelegt werden.

Ich wäre Ihnen sehr dankbar, wenn Sie mir ein solches
Photo auf meine Kosten anfertigen lassen würden.

Mit freundlichen Empfehlungen

Ihr

Prof. H. Hoffmann

Seminar für mittlere u. neuere Geschichte

34 Göttingen, den 25. 2. 85

24. 2. 85

Dr. H. Hoffmann

Seminar für mittlere u. neuere Geschichte

Dr. H. Hoffmann

24. 2. 85

XIXe C. 2012.

Manuscript. 375/109

lustrus languore depulso ad sanitatem
refectus exsurgat. et representetur
ecclesie tue. ut gratias referat nomini
sco tuo. p. I. r. f. d. e. i. c. i. u. m. e. n. i. a. m.

I qui facture tue pio semp domi
naris effectui. inclina aurem tuam
supplicationibus nr̄is. et famulum tuum
ex aduersa ualitudine corporis laboran
tem placidus respice. uisita in salutar
tuo. et celestis gratie concede medicinam. p.

I qui huiusmodi generi
et salutis remedia. et omnia. et cetera. et cetera.

Manuscript. 375/109

uulneratis. ut percepta remissione om-
nium peccatorum in sacramentis tuis sin-
cera deinceps deuotione permanant.
Nullum redemptionis eterne sustine-
ant detrimentum. p

enedic dñe creaturam istā panis
nouam. sicut benedixisti quinque
panes in deserto. ut sit dominus eius
habundans in annuum alimentum. gus-
tantesq. ex eo accipiant tam corporis